poſſit fideiuſſoꝛ agere vt liberet. ¶ In fi. gl. no. gl. ⁊ idẽ tenet gl. in. l. lutius. ff. manda. ⁊ cũ hoc dicto videtur tranſire Jo. an. nã alij aliter exponũt iſtã dictionẽ diu. ⁊ maxime Hoſti. qui dicit diu ceſſare qñ venit dies ſolutionis faciende ⁊ fideiuſſoꝛ moleſtatur a creditoꝛe. vt in. c. cõſtituꝰ. ẽ. eo. Sed tu tene vt hoc ſit arbitrariũ ⁊ arbitrabit iudex ex tẽpoꝛis curſu ⁊ pſonaꝝ affectu. ⁊ ex alijs q̃ inter contrahentes acta ſunt. nã magis teneoꝛ ꝓ amico intrinſeco q̃ ꝓ alio nõ ita cõiuncto. ⁊ ita de ſimilibus.

¶ De ſolutionibus. Rubrica.

¶ Supra viſum ẽ de obligationibꝰ q̃ tollunt ex ſolutionibus. nã ſolutiõe eiꝰ qđ debet oĩs tollit obligatio. inſti. q. mo. tol. obli. in pn. merito poſt rubricam ꝑcedentẽ ſubijcit iſta de ſolutionibus. ⁊c.

A Dhoc. Succeſſoꝛ in beneficio tenet ſoluere debita ꝑdeceſſoꝛis ꝓ neceſſitate eccleſie ꝯtracta. h. d. ¶ No. ꝑmo ſimilitudinẽ inter heredẽ ⁊ ſucceſſoꝛẽ i beneficio. ⁊ ẽ ſimilitudo i quibuſdã. nõ autẽ in oĩbus. nã queadmodũ heres ſuccedit i vniuerſum ius defuncti. l. hereditas. de pet. here. ita ⁊ ꝑlatus ſuccedit in vniuerſum ius eccľie. ⁊ ſic eccľia dicit quid vniuerſũ. de quo vide glo. in. c. cũ ad ſedem. de reſti. ſpo. Itẽ cõpantur quo ad ſuſtinẽdũ onera cõtracta ꝑ ꝑdeceſſoꝛes. ſed i multis differũt. qꝛ heres cauſat ius a dfũcto. ſucceſſoꝛ i bñficio ius cõſequit nõ a defuncto. ſed a ſupioꝛe a quo habuit inſtitutionẽ. Itẽ heres tenet ſoluere oĩa debita defuncti qualitercũq; cõtracta. vt no. in. c. j. de teſta. ſed ſucceſſoꝛ in bñficio nõ tenet niſi illa q̃ ſunt contracta ꝓ neceſſitate eccľie. Et no. ex hoc ⁊ ex tex. ꝙ i debito ꝯtracto ꝑ ꝑlatũ obligat eccľia etiã poſt moꝛtem cõtrahentis. dũmodo ꝓbet ꝙ pro neceſſitate eccleſie debitum fuit contractum. ⁊ pondera bene tex. qꝛ nõ exigit ꝓbationẽ verſionis in vtilitatẽ eccleſie. ſ; ſolum requirit ꝙ ꝓ neceſſitate eccľie debitũ fuit ꝯtũ. ſufficit ꝙ ſꝫm Hoſti. ꝓbare caſum neccitat; li; aliud ſenſerit hic Inn. q̃ exigit vt ꝓbetur verſio. Sꝫ dictũ Hoſti. plus mihi placet ꝑ ea q̃ dixi i. c. qđ quibuſdã. ẽ. ti. pxi. ⁊ tene menti hunc tex. ſemꝑ ſic intellectũ. ⁊ extende ꝑ ea q̃ dixi in. d. c. ex ꝑſentium ẽ. de pigno. nã ſi ꝑlatꝰ ꝯxit debita ꝓ ſua ſuſtẽtatõe tenet ſucceſſoꝛ. qꝛ ꝓ neceſſitate eccľie videt ꝯxiſſe cũ eccľia. tenet illũ alimẽtare. vt ibi dixi. ⁊ no. j. e. c. pxi. Et ita pluries in facto rñdi in iſtis. maxime in rectoꝛibꝰ eccľie. q̃ in infirmitate ſua mľta debita cõtrahunt. ex qua decedũt. nã ſucceſſoꝛ tenet ſoluere ¶ In glo. j. hoc iõ dicit glo. qꝛ hodie filiꝰ põt abſtinere ab hereditate paterna. nec in h tenet adire ꝑtoꝛem. ſ; ſufficit ꝙ ſe nõ imiſceat hereditati paterne. vt. l. impuberibus. ⁊. l. ei qui. ff. de acquir. heredi. Sꝫ ẽ qđ quotidiana. nũqđ in dubio ꝑſumat filius heres vt ſic intentio creditoꝛis ſit fundata ꝯ filium niſi ꝓbet ꝙ abſtinuerit ab hereditate paterna. tex. iſte facit ꝙ ſic. nã innuit filiũ ſimpľr teneri. ⁊c. Sꝫ ꝯ rium cõiter tenet. vt no. ꝑ gl. ⁊ Bar. i. l. neceſſarijs ff. de acq. here. ⁊ dicendũ latiꝰ vt ibi no. ¶ In gl. ij. ibi oĩa ſi ñ fecerit nuentariũ. nũqđ hoc ꝓcedat i foro aĩe vt heres nõ cõficiens inuẽtar. ũ teneat vltra vires hereditarias. dic ꝙ nõ vt in. c. quãq;. de vſu. li. vj. nam ius ciuile illud inducẽs fundauit ſe ſuꝑ ꝑſumptione ꝙ heres bona hereditaria occultauerit. q̃ ꝑſumptio ceſſat in foꝛo aĩe. cũ de oĩbꝰ credat cõſitenti. c. ſignificaſti. de homici. Itẽ dubitat de filio herede. nũquid in foꝛo iudiciali ſi nõ fecit inuẽtariũ an teneat de legitima ſua ſatiſfacere creditoꝛibus. vide glo. in auc. ſ; cũ teſtatoꝛ. C. ad. l. fal. ⁊ i auc. hoc ampliꝰ. C. de fideicõmiſ. ⁊ in vtroq; loco glo. tenet ꝙ nõ. Itẽ ẽ qđ notabilis in eccľia an teneatur vltra vires hereditarias ſi nõ cõfecit inuentarium. glo. in. c. j. de teſta. ſentit ꝙ ſic. Bal. ꝯ. in. l. fi. C. de iure. deliber. ⁊ expſſius Bar. in. l. j. C. de ſacro ſanc. eccľ. nã fiſcus nõ tenet. vt no. in. d. l. fi. ergo nec eccľia. hereditas eni delata eccľie intelligit dlata inquãtũ nõ ẽ oneroſa. ne indirecte alienentur bona eccľie. fac qđ le. ⁊ no. i auc. ſic. C. d ſa. ſan. ec.

T I quorundam. Si ꝑlatus obligat eccleſiam ꝓ alienis debitis ẽ ſuſpenſus ipſo facto ab adminiſtratione ſpũaliũ ⁊ tẽpoꝛaliuꝫ ⁊ eccleſia nõ tenet. Tria facit. primo ꝓhibet. ſecũdo decernit. tertio penã imponit. ſecũda ibi. decernẽtes tertia ibi. ſi quis. ¶ Nota primo ꝙ eccleſia dicit cõmiſſa ꝑlato. ⁊ ex illo verbo generali cõmiſſa. ⁊c. arguunt doc. diſpoſitionẽ huiꝰ. c. locũ hr̃e ſiue eccľia ſit cõmiſſa alicui ꝑlato. ſiue ſit cõmẽdata. ſiue ſit cõceſſa alicui in adminiſtrationẽ. nã oĩbus iſtis modis eccleſia dicit ꝯmiſſa. idẽ dicũt in eo qui ſe intruſit in eccleſia. qꝛ nõ debet eẽ melioꝛis cõditionis q̃ ille qui obtinuit eccleſiã legitimo modo. vt in. c. cuꝫ qui. de preben. li. vi. ¶ Secũdo nota ꝙ pena huiꝰ c. hꝫ locũ in eo qui grauat eccleſia ꝓ alienis debitis Ex quo infert ꝙ ſiue prelatus fideiubeat ꝓ alio ſiue recipiat mutuũ. ſiue alienã obligationem in ſe. ſemꝑ incurrat penã huius. c. idẽ ſi recipit mutuuꝫ ꝓ facto ſuo obligando eccľiam niſi receperit ꝓ ſua ſuſtentatione ſꝫm doc. nam tunc nõ obligat ꝓ alienis debitis. ſed ꝓprijs ipius eccleſie. ¶ Nota h vltimũ. qꝛ ſepe eccleſiarũ rectoꝛes in hanc penã incidunt. ¶ Nota tertio ibi ſigilla. ar. ꝙ ſigillum ꝓbat ꝓcurationem ſꝫm Vin. nam hic videtur ꝙ cum ſigillo poſſit eccleſia obligari. Sed Hoſti. tenet ꝯtrarium. ſed opoꝛtet ꝙ aliť ꝓbetur procuratio. ⁊ iſtud verius niſi ſigillum deputatum ſit ad procurationem conſtituendam. facit qđ le. ⁊ no. in. c. ſignificauit. de appella. Et loquitur iſte tex. foꝛte de ſigillo impreſſo in charta non ſcripta cum datur facultas alteri ſcribendi quicquid vult. vel cum datur ſimpľr ſigillum. vt cum eo ſigilletur debitũ ſoluendũ nomine eccľie. hoc tamẽ nõ tranſit ſine vitio falſitatis ſꝫm Hoſti. ¶ Item nota caſum in quo actus ẽ nullus ⁊ pena cõmittit. facit ad materiam quaꝫ tetigi in. c. fi. de poſtu. ꝑla. nunquid actus geſtus contra legem penalem ſit nullus. ¶ Ultimo nota ꝙ qñq; in penaꝫ infligit ſuſpenſio ipſo facto ſine tempoꝛis prefinitione. ſed tractat hic Inno. nnnqđ inferioꝛ

a papa poſſit tollere iſtã ſuſpenſionẽ. ⁊ tenet ꝙ ſic.
ex quo papa nõ reſeruauit ſibi abſolutionẽ. ſic di-
cimus in excõmunicatione a canone lata. vt i. c. nu
per. de ſen. excõ. ⁊ cum hac opinione tranſeũt do-
cto. tu vide glo. in. c. cupientes. §. ceterũ. de elec. li.
vj. que tenet cõtrariũ. aliã vide in cle. j. de heret. q̃
aliter dixit. diſtinguẽdo vtrũ ſuſpenſio ſit lata ad
tempus. ⁊ tunc inferior nõ poſſit an ſimplr̃ ⁊ tunc
poſſit. Ego in. c. tam litteris. de teſti. diſtinguo aut
ſuſpenſio eſt lata propter cõtumaciã ⁊ habet locuꝫ
diſpoſitio cõcepta in excõmunicatione. q2 eadẽ eſt
rõ i vtraqꝫ. ar. i. c. ex litteris de cõſti. ⁊ qḋ no. Inn.
in. c. j. de exceſ. prela. Aut propter delictũ vt hͨ erat
⁊ tunc nõ puto ꝙ inferior a papa poſſit illaꝫ tollere
niſi in caſibus in quibus poſſit diſpenſare. ratio q2
pena ſimpliciter appoſita ꝑpter delictum intelligit̃
perpetua. vt in. l. ſeruus. C. de pe. no. Inno. in. d.
c. ex litteris. Sed inferior nõ poteſt tollere penam
impoſitã per ſuperiorem. ij. q. iij. §. notanduꝫ. niſi
vt dixi velit diſpenſare in caſibus ſibi conceſſis.
Et rõ diuerſitatis inter excõicationẽ ⁊ aliã penam
poteſt ſumi ex notatis in. d. c. cupientes. ¶ In gl.
j. ibi. de proba. qñ contra. ⁊ ibi plene tractat an et
quãdo lr̃e platoꝝ faciant fidem. ꝟ reſpectu iſtius. c.
dic ꝙ platus hic ſcribebat ſup facto ꝓprio. iõ fides
adhibeatur in preiudiciũ ſuũ. ꝟ ex alio nõ tenet̃ ec-
cleſia. q2 prelatus nõ põt capitulũ obligare ceſſan-
te neceſſitate vel vtilitate eccleſie. vt. s̃. c. pxi. ¶ In
glo. fi. ibi. ipſo iure. nota glo. pro intellectu iſtoruꝫ
verborum nouerit ſe ſuſpenſum ſeu excõicatũ. ⁊c.
ꝙ p illa verba pena infligit̃ ipſo facto ꝑ hoc q2 ſunt
verba preſentis ergo nõ requirit̃ ſnĩa. de quo vide
glo. in regula in penis. de reg. iur. li. vj. ¶ Sed du
bitatur nunquid ſuſpenſus in caſu huius. c. incur
rat irregularitatẽ celebrando. Hoſti. tenuit ꝙ ſic. p
c. j. d̃ re iudi. li. vj. cõtrariũ tenuit hic Io. an. q2 nõ ẽ
ſuſpenſus ab officio. i. ab ordie. ſed ab adminiſtra-
tione eccleſie tam in ſpũalibus q̃ꝫ in temporalibus
⁊ hoc videtur verius. maxime q2 in penis dꝫ fieri
ſtricta interpretatio. facit. c. is qui. de ſen. excõ. li.
vj. ¶ Et in fi. glo. Io. an. hic querit. nunquid pla
tus mutuans pecuniaꝫ eccleſie incidat in iſtam pe
nam. ⁊ format queſtionẽ. cum eccleſia habet pecu
niã ſupfluã. ⁊ tenet ꝙ nõ. q2 cum eccleſia teneat̃ fa-
cere elemoſynam indigentibus. xvj. q. j. quoniam
ita ⁊ pecuniã mutuare. ⁊ nota ſingulariter hͦ dictũ
q2 facit pro his que dixi in. c. ij. de fideiuſ. nõ ḡ põt
redargui prelatus ſi mutuat indigentibus pecuni
am eccleſie. ꝟ intellige vt dixi qñ ecclĩa abundat.

Odoardus.

Debitor qui nõ ẽ ſoluendo excõica
tus quia nõ ſoluit abſoluit̃ cum cautõe de
ſoluendo cum ad pinguiorẽ fortunaꝫ peruenerit.
vel notabilius ⁊ ſic. Si clericus nõ habeat vñ ſatiſ-
faciat ſuis creditoribus non debet excõicari. nec
aliter moleſtari. preſtabit tamẽ cautionẽ ſaltem iu
ratoriam de ſoluendo cum venerit ad pinguioreꝫ
fortunam. Et ẽ caſus ſingularis iudicio meo cum
nullam faciat iſte tex. mentionẽ de ceſſione bonoꝝ
licet glo. ⁊ doct. aliter ſentiant. Et diuidit̃ in duas
ptes. Nam primo ponit querelã impetrantis. Se-
cũdo dat iudices. ibi. mandamꝰ. ¶ Nota pmo ꝙ p
debito ciuili poteſt clericus excõicari ſi contumacit̃
reſiſtit pcepto iudicis de ſatiſfaciendo. ¶ Secũdo
no. ar. opti. ꝙ ꝑ debito clericus nõ debet carcerari
⁊ vide Io. an. in. c. ſi clericus. de ſen. excõ. li. vj. in
nouella. qui hoc ſentit. ⁊ facit qḋ. j. dicam. ¶ Nota
tertio ꝙ impotentia ſoluendi reddit effectum obli-
gationis inanem ⁊ fruſtratoriũ de preſenti. ſed nõ
tollit ſubſtantiã ſolutionis. ſed differt̃ ſolutio in tẽ-
pus potentie. ¶ Nota quarto ibi relaxetis. ⁊ ibi ſi-
ne difficultate. ꝙ a ſententia excõmunicationis in-
iuſta nõ fit abſolutio. ſꝫ relaxatio ſine alia difficul-
tate. Unde nõ tenent̃ ſoluere expenſas. ⁊ ſatis ẽ ꝙ
iudex ſupior relaxet. ad hoc. c. ſacro. de ſen. excõ.
vide Io. an. in. c. veniens. de teſti. ¶ Oppo. cõtra
tex. videtur enim ꝙ data impotentia ſoluendi de-
beat fieri cõmutatio in penam corporalẽ. c. finẽ. de
do. ⁊ cõtu. ⁊ in. l. fi. ff. de i ius vo. ⁊. xiiij. q. vj. ſi res
So. dicit Io. an. ꝙ quãdoqꝫ quis cõuenitur ad in-
tereſſe ⁊ nõ fit cõmutatio in penã corporalem. ſiue
agatur ex contractu. ſiue ex quaſi delicto. ꝟ differt̃
donec debitor puenerit ad pinguiorẽ fortunaꝫ. vt
hic. ⁊ in. c. olim. el. ij. de reſti. ſpo. ⁊ in. l. nam is. ff.
de dolo. Aut cõuenit̃ quis ad intereſſe ⁊ ad penaꝫ
⁊ tunc ſi pena eſt applicanda parti vt in furto. non
debet fieri cõmutatio quatenus eſt pena niſi aucto
re cõſentiente. ar. xij. q. ij. fraternitas. Si vero pe-
na venit applicanda fiſco ⁊ agit̃ ad vindictã. tũc ha
bet locũ cõtrarium vt etiã inuito accuſatore poſſit
fieri cõmutatio pene pecuniarie in penã corporalẽ
⁊ vide qḋ no. Hoſti. in. c. fi. de reſcrip. ¶ In glo. j.
ibi. cui eps. iſtud eſt nimis generale. nam ex hoc ſe
queretur ꝙ alij quibus epiſcopus nõ cõmittit vices
ſuas nõ dicerentur officiales. qḋ eſt falſum. q2 q̃ſqꝫ
habens officium poteſt dici officialis. ⁊ dicitur ab
officio officis. qḋ idem eſt qḋ noceo noces. vt in. c.
nihil. de ele. Sed hic ponit̃ per cõtrarium. q2 offici
alis nõ nocet. imo prodeſt exercendo iuſticiaꝫ. ſed
criminoſis videtur ꝙ noceat. vt in. c. nõ eſt crude-
lis. xxiij. q. v. Itẽ nota glo. cõtra iſtũ text̃. nam iſte
erat officialis archidiaconi. ⁊ de iure ſpeciali habꝫ
archidiaconus ibi iuriſditionem. nã de iure cõmu
ni archidiaconꝰ nõ poteſt excõicare. c. ad hͦ. d̃ offi.
archi. ꝟ exq̃ quis hꝫ. iuriſditionẽ eccl̃iaſticã põt ex-
cõicare. c. cũ ab eccl̃iaꝝ prelatis. de offi. ordi. ⁊. c. j.
de ſen. excõ. li. vj. ¶ In glo. ij. ibi. audiri nõ debet.
alia littera ẽ ſine negatiua nõ. ⁊ tunc reſultat ꝯrius
intellectus ⁊ variatur glo. q2 tex. l. quã alle. reperit̃
varius. ſed cõmuniter tenet̃ vt nõ poſſit cedere bo
nis anteqꝫ cõdemnet̃ vel cõfiteatur debitũ. ⁊ eſt ra-
tio. q2 periculoſum eẽt creditori ſi admitteretur ceſ
ſio per prius. nam forte tempore quo debitor pue-
niret ad pinguiorem fortunam non poſſit creditor
probare debitum propter mortem vel abſentiam
teſtium. ⁊ ideo debꝫ primo liquidari debitũ. ⁊ poſt
modum cedat bonis ſi vult. ⁊ ex hoc argue ꝙ exce
ptio impotentie nõ differt proceſſuꝫ iudicis nec cõ
demnationem. ſed dũtaxat exactionem. quod ple-
nius dixi. in. d. c. olim. ⁊ ſentit glo. hic ꝙ iſte clericꝰ

ceſſit vel cedere volebat bonis. ꝛ glo. vltima ꝫ clarius ſentit. ꝛ etiam doct. hic. ꝛ prodeſt hec ceſſio vt nō detineatur in carcerib⁹. vt i. l. j. C. qui bonis cedere poſſunt. ſed per iſtā ceſſionē omnia bona poſſunt ſibi auferri. ita vt dubitet nunquid panni de dorſo ſibi auferant. ꝛ cōmuniter tenetur ꝙ non. qꝛ nō auferunt damnatis ad vltimū ſupplicium. l. diuus. ff. de cuſto. reorū. ſed in clerico hoc nullo iure probatur. imo potius probatur oppoſitum. nam ſi iſte ceſſiſſet bonis nō fuiſſet excōmunicatus. Item hoc narraſſet papa ad magis grauandū proceſſuꝫ iudicis. Itē ſi papa intēdiſſet hoc ꝙ iſte deberet cedere. quēadmodum mandauit vt prius reciperet cautio ita mandaſſet vt prius admitteret ceſſio bonorum. c. ad audientiā. de deci. Itē facit tex. c. peruenit. ꝯ. de fideiuſſo. nam ibi clericus nō ceſſit bonis. ſed ſolum redditus fuerūt aſſignati creditoribus detinendi vſqꝫ ad ſatiſfactionē debitorum. ad idem tex. c. olim. ꝑalle. vbi expectatus fuit ille epūs donec poſſet ſoluere. nullū ergo ius eſt qḋ clericis imponat neceſſitatem bonis cedendi. imo pot⁹ iura pꝛeallegata videnꝫ probare oppoſituꝫ. vide gl. no. i. c. ſtudeat. l. di. que dicit a clerico debitore nō eē omnia extorquēda. ſed debet relinqui vnde viuere poſſit. qḋ nota perpetuo. nam videm⁹ ꝙ miles ſeculi non cogitur cedere bonis. nec cōuenitur niſi inquantum facere poſſit deducto eo vt egeat. l. miles. ff. de re iudi. vnde idem ꝛ fortius dicenduꝫ eſt in milite dei. qḋ voluit glo. in. d. l. miles. et ibi Bar. Nam videmus etiam ꝙ multe ꝑſone ſunt priuilegiate ne cōueniant vltra ꝙ̄ facere poſſunt. vt maritus ſocrus patronus ꝛ ſimiles. l. ſunt qui cuꝫ duabus ſe. ff. de re iudi. fortius hoc dicendū eſt in clerico. vide tex. xxiij. q. viij. in. c. reꝑhenſibile. ꝛ in c. chriſtianis. xj. q. j. ¶ In glo. que eſt in verbo nō valentē. que eſt tertia in fi. Nota fi. glo. in eo ꝙ diſcutit. nunquid excōicatio lata cōtra notorie nō valentē ſoluere teneat. vel ſit nulla. ꝛ poteſt generaliter induci ad qōnem. nunquid notoria iniuſticia reddat excōmunicationē nullam. ꝛ arguit glo. ꝓ ꝛ contra. ꝛ tandē videtur velle ꝙ tutius ſit tenere eā validam ꝛ iuſtam. Do. an. videtur velle ꝙ ſi notorie cōſtaret debitorem eē nō ſoluendo ꝙ excōicatio ſit nulla. alˀs ſecus. ꝛ ſic ſentit ꝙ notoria iniuſticia reddat eā nullā. ſed aduerte. qꝛ in alijs ſentētijs ab excōicatione ꝫ poſſet admitti. vt eſt notabile dictum Inno. in. c. fraternitatis. de fri. ꝛ ma. facit tex. in. c. inter cetera. de re iudi. ꝛ vide qḋ ibi dixi. ſed i excōmunicatione ē magis dubiū. ꝛ videt archi. tenere in. c. venerabilibus. de ſen. excō. li. vj. ꝙ ſemꝑ excōmunicatio teneat ex quo error nō ē expſſus in ſnia ad ꝫ. c. ꝑ tuas. de ſen. excō. vbi tex. ponit exemplū nullitatis qñ ē expſſus error in ſnia. vel qñ fuit lata p⁹ appellationē. ad idē qḋ le. ꝛ no. in. c. romana. §. i vniuerſitatē. de ſen. excō. li. vj. vbi dicit ꝙ tutius ē tenere ꝙ liget licet ſit iniuſta. ꝫ de rigore ꝛ ſubtilitate iuris aliā ptē putarē veriorē. nā vbi notorietas. ibi nulla eſt ꝑſumptio ꝓ ſnia. vñ nō apparet rō q̄re eccl̄ia velit aliquē iniuſte ligare cū apud deū ligat⁹ nō ſit. vt in. c. j. de re iudi. li. vj. ¶ In gl. fi. ibi ꝛ ita patet. hec glo. manifeſte ſentit ꝙ iſte odoardus ceſſit bonis. ꝛ ꝙ ꝓfuit ceſſio vt euitaret carceres. ꝫ certe vt ſupra dixi. hic colligit totum oppoſitū. qꝛ nec carceratus fuit licet debitū fateret. nec ceſſit bonis nec cedere patus erat. ꝛ iō dic glo. ꝓcedere in ꝑſonis nō priuilegiatis. tene tñ menti glo. qꝛ doc. communiter aperte nō reprobant. imo Frede. conſilio clxxxviij. videt hoc ſentire. vbi tractat nunquid exceptio excōicationis impediat ceſſionem bonoruꝫ. ꝛ loquit de clerico. ꝛ cōcludit ꝙ non. qꝛ ꝑ ceſſionē liberat ab excōicatione. ſed do. Pe. de ancha. tenebat qḋ ſupra dixi clericū nō artari ad cedendum. ꝛ hoc intelligo verū vt clericus cōueniat inquantuꝫ facere poteſt ꝛ nō vltra qñ cōuenit ex cōtractu. ſec⁹ ſi ex maleficio vel q̄ſi. nā tunc nō habebit rōne egeat. vt no. ſentit iſta glo. ꝛ apertius vide in. c. olim. el. ij. de reſti. ſpo. ¶ In eadē gl. ibi. de redditibus eccleſie. no. gl. qꝛ aperte declarat animū ſuū pro intellectu. c. ꝑuenit. vt intelligat ꝺ redditibus beneficiorum ſed tu dic vt ibi dixi. ꝛ ad iſtum tex. pōt dici ꝙ non facit pro nec contra. qꝛ nō apparet ꝙ iſte clericus eſſet beneficiatus.

i **Si qui.** Conquerens ſe indebite ſoluiſſe hoc ꝓbare debet niſi in caſu hic poſito. Primo dictū. Secūdo exceptio. ibi. niſi. ¶ Nota primo ꝙ ſoluēs alicui pecuniam ꝑſumit ex cauſa debita ſoluiſſe. qꝛ nemo preſumit iactare ſuū. vt in. l. cum de indebito. ff. de ꝓba. ꝛ in. c. ſuꝑ hoc. de renun. vnde licet a principio quis nō preſumat obligatus ſed aſſerenti debituꝫ incūbit onus probandi. vt in. c. actor qḋ aſſeuerat. vj. q. vlti. ꝛ in. l. j. C. de ꝓba. tamē poſt ſolutionem factā preſumit ꝓ debito ꝑ rōnem ꝑdictā. Ego limitarem hoc dictum ꝛ tex. quādo ſolutio pecunie fuit facta aliqua cauſa ꝑtenſa. ſed vbi ſimpliciter fuiſſet facta ſolutio. tunc ꝑſumeretur potius mutuum vel depoſitum. niſi qualitas perſonarum aliud ſuadeat. vt eſt notabilis glo. in. l. cū quid. ff. ſi cer. pe. puta ſi ſimpliciter dixi tolle hanc pecuniam. ¶ Nota ꝙ contra mendacem eſt de facili ꝑſumendū. nā cōuictus hic de mēdatio qꝛ negauit ſibi ſolutionē factam. tenet poſtea probare pecuniā debitā. ſi allegat eam debitam. ¶ Et ex hoc ꝛ ex tex. nota ꝙ re⁹ cōuictus in vna exceptione poteſt tranſire ad aliaꝫ etiam cōtrariam. nam primo iſte negauit ſolutiōeꝫ ſibi factā. ꝛ cōuictus de ſolutione poteſt allegare ꝙ debite recepit pecuniam. ꝫ tenet probare debituꝫ. Et facit ad. q. quotidianā. quidā accuſatur ꝺ homicidio negat in principio. demū cōuictus allegat ad ſui defenſionem occidiſſe. dubitat nunquid debeat admitti ad ꝓbandum cum ſit cōuictus de mendacio. ꝛ facit iſte tex. ꝙ ſic inducendo vt ſupra. Itē facit regula null⁹ plurib⁹. ꝺ reg. iu. li. vj. ꝛ vide hāc qōnem ibi pleni⁹ in mercu. ¶ In gl. j. ꝫ glo. ꝯtinet mām ſatis difficilē ꝛ legalē. ꝛ ē q̄ſi tracta ex viſceribus gl. iuris ciuilis. vt. l. cum quis. C. de iur. ꝛ fa. igno. ꝛ ibi ꝑ doc. plene diſcutit hec mā. Et vt clare intelligas ē ſciendū ꝙ quoddā ē debitū naturale tm̄. qḋdā ciuile tm̄. quoddā ciuile ꝛ naturale. ꝯ qḋ nulla cōpetit exceptio. qḋdā ē naturale ꝛ ciuile ꝯ quod

cõpetit exceptio. qñq₃ tñ hec exceptio ẽ tẽporalis.
qñq₃ ꝑpetua. qñq₃ dubitat̃ an ſit tꝑalis vel ꝑpetua
Itẽ quedã ẽ ꝑpetua fauorabilis. quedam odioſa.
Itẽ quedã exceptio ẽ inducta ad rigorẽ iuris ſuan
dum. ⁊ ſub iſtis terminis ſic in vnũ redactis cõclu
dit̃ tota materia huius glo. Debitũ naturale tñ eſt
illud ꝙ de iure gentiũ inducit̃ ſine aliqua ꝓbatiõe
iuris poſitiui. vt eſt tex. in. l. cum amplius. in. §. is
natura. ff. de reg. iur. ⁊ in. l. ſtichum. §. naturalis.
ff. de ſolu. ⁊ hec obligatio naturalis ẽ duplex. q̃dã
que oritur ex cõſenſu vt in obligatione orta ex pa
cto nudo. ⁊ hoc intellige de iure ciuili ſm ꝙ nõ dat̃
actio ex nudo pacto. ſ₃ cõpetit exceptio rõne natu
ralis obligationis. vt in. l. iuriſgentiũ. §. ſed cũ nul
la. ff. de pact. ſed de iure canonico dic vt no. in. c. j.
de pactis. ⁊ ponũt alij aliud exemplũ. videlicet i eo
qđ relinquit̃ in teſtamento minus ſolenni. nam ibi
eſt ꝯſenſus defuncti. ſ₃ nõ eſt approbatus per ius ci
uile ſine ſolennitate debita. alij tñ negant hoc exẽ
plum. ſ₃ cõiter tenent primũ. ⁊ dicendũ vt no. in. d.
l. cum quis. Secũdo principaliter obligatio natu
ralis oritur ſine expreſſo cõſenſu ex quibuſdã meri
toribus nature ſm quã quis obligatur naturalit̃
ad benefaciendũ benefacienti. vt i. c. cũ in officijs.
de teſta. ⁊ in. l. ſ₃ ⁊ ſi. §. cõſuluit. ff. de peti. here. De
bitum ciuile tñ ẽ illud qđ inducit̃ ex diſpoſitiõe iu
ris ciuilis tñ ſine aliqua obligatione naturali. exẽ
plum ponit̃ in debito per cyrographũ facto ſpe fu
ture numerationis. nã poſt bienniũ nõ põt opponi
exceptio nõ numerate pecunie. l. in cõtractibꝰ. C. đ
nõ nume. pecu. Sed poſt bienniũ obligat̃ debitor
ciuiliter. ſed nõ naturaliter. q₂ nunq̃₃ pure ꝯſenſit.
ſed ſpe future numerationis que nõ fuit ſecuta. q̃
dam tamen negauerũt hoc exemplũ dicentes ꝙ pꝰ
bienniũ eſt orta obligatio naturalis. q₂ poteſt exi
gi pecunia. ſed cõmuniter tenet̃ exemplũ ꝙ lic₃ pre
ſumat̃ obligatio naturalis ex ꝑſumpta numeratio
ne. tñ in veritate obligatio naturalis nunq̃₃ affuit.
nã qđ eſt certũ nature ẽ certũ legi. vt i. l. ſi pater. ff.
de ſolut̃. Debitũ naturale ⁊ ciuile ẽ vbi ꝯcurrit con
ſenſus in obligando. ⁊ approbatur obligatio a iur̃
poſitiuo. nã rõne illius approbationis dicit̃ debitũ
eẽ ciuile. nam olim anteq̃₃ eẽt ius poſitiuũ nõ erat
niſi debitũ naturale. ⁊ reddebat̃ ius manu regia. l
ij. ff. de ori. iur. poſtea ſupuenit ius ciuile ⁊ quoſdã
ꝯtractus approbauit. quibuſdã vero cõtractibꝰ re
ſiſtit. quibuſdã aſſiſtit. vnde actus naturalis appro
batus a iure ciuili habet hodie effectu₃ vt i iudicio
mandet̃ executioni. ⁊ ſi nulla exceptio cõpetit tunc
nõ ẽ dubitandũ de tali debito. Qñq₃ ⁊ quarto de
bitũ cauſat̃ naturali ⁊ ciuili mõ ſm qđ ꝑdixi. ſed ali
qua exceptio cõpetit qñq₃ tẽporalis. exemplũ ꝓmi
ſi tibi aliquid ſolenniter ad certũ diem ante aduen
tum diei cõpetit exceptio cõtra hoc debitum. Quã
doq₃ exceptio eſt perpetua. exemplũ in velleiano.
Nam mulier habet priuilegiũ vt efficacit̃ nõ tenea
tur ex interceſſiõe pro alienis debitis. ſi de facto fi
deiuſſit obligatur naturalit̃ ⁊ ciuiliter. ſed ꝑpetuo
ꝯpetit exceptio ex beneficio ſibi indulto. ⁊ hec exce
ptio eſt fauorabilis. q₂ in fauorem mulierum prin

cipalit̃ inducta. Quedã eſt exceptio ꝑpetua ⁊ odio
ſa. exemplũ in macedoniano. nã ex mutuo obliga
tur filiuſfamilias naturaliter ⁊ ciuiliter. ſ₃ ex diſpo
ſitione legis habet perpetuã exceptionẽ ꝯ credito
rẽ. ⁊ hec exceptio fuit inducta in odiũ creditorum.
nõ aũt ꝑncipalit̃ i fauorẽ filiorũfamilias. Que
dam ẽ exceptio inducta ad iuris rigorẽ ſeruandu₃
vt illa q̃ orit̃ ex ſñia iniuſta pꝰ tranſitũ i re₃ iudicatã
nã ſi mihi eras obligatꝰ i cẽtũ ⁊ iudex iiuſte decla
rauit te mihi obligatũ nõ fore non tollit̃ ꝑ hoc obli
gatio. q₂ iudex declarat ⁊ nõ diſponit. vt in. l. ex di
uerſo. ff. de rei ven. plene le. ⁊ no. in. l. iulianꝰ. ff. de
condi. indebi. dixi in. c. propoſuit. ⁊ in. c. cum no
ſtris. de conceſſi. preben. ſed tñ cõpetit exceptio ex
ſñia. ⁊ ꝓcedit h̓ exẽplũ in eo caſu q̃ ſñia nõ tollit ali
quã obligationem. vtputa q₂ eſt declaratoria. na₃
qñq₃ ſñia tollit obligationẽ vtputa quãdo ẽ priua
tiua ſeu diſpoſitiua. nam iudex ex cã qñq₃ liberat
quẽ ab obligatione alteriꝰ. ad h̓. xv. q. vj. in. c. nos
ſanctorũ. ⁊ plene no. in. d. l. cum quis. ⁊ in hoc cãu
iſtud exemplũ nõ caderet in hac ꝑte. ſed potiꝰ ſub
ſpecie indebiti naturalis ⁊ ciuilis vel ciuilis tñ ſm
ꝙ ſñia operat̃. Qñq₃ ⁊ vltimo dubitat̃ an exceptio
ſit perpetua an tẽporalis. exemplum cum ꝓmiſi ti
bi dare decẽ cum imꝑator venerit in italiã. nã ſi nũ
q̃₃ venerit exceptio ꝑpetuo cõpetit cõtra te. ſi veni
ret vſq₃ ad annũ exceptio eẽt tꝑalis. de ꝑñti q̃ dubi
tatur an exceptio ſit ꝑpetua an temporalis. His
terminis nũc breuiter declaratis venio ad ꝑncipa
le propoſitũ gl. an ⁊ qñ indebite ſolutũ poſſit repe
ti. ⁊ ſequẽdo ordinẽ glo. diſtingue ꝙ aut fuit debi
tũ naturale tñ ſed ciuiliter indebitum ⁊ tũc glo. di
ſtinguit ꝙ aut errore iuris fuit facta ſolutio ⁊ nõ cõ
petit repetitio. aut errore facti ⁊ poteſt repeti. exem
plum heres volẽs retinere falcidiã ſoluit legata in
tegra credens ſe teneri. certe nõ põt repetere. quia
errauit in iure. Si autẽ credebat hereditatẽ eẽ ſuf
ficiẽtem tunc repetit q₂ errauit i facto. vnde error
iuris non excuſat vbi debitum naturale preceſſit
ſecus in errore facti. vt in. l. error. C. ad. l. fal. ⁊ in
tellige quãdo error facti fuit probabilis. nam iꝓ
babilis nõ excuſat vt in. c. ad apoſtolice. j. de cleri.
excom. mini. ⁊ in. c. ij. de conſti. li. vj. Et ex his põt
colligi vna cõcluſio ꝙ error facti ꝓbabilis excuſat
etiam vbi preceſſit debitũ naturale tñ. ſecus in er
rore iuris. vltimã tñ partẽ cõcluſionis dic procede
re in maiori ⁊ in perſonis nõ priuilegiatis. na₃ mi
nor ⁊ mulier miles ⁊ ſimiles perſone que excuſan
tur ab ignorantia iuris ſoluẽdo per errorẽ poſſũt
repetere. ar. in. d. l. cũ de indebito. ⁊ licet aliqui cõ
tra. quia ſubeſt debitũ naturale. primum tamẽ cõ
muniter tenetur ex quo predicte ꝑſone cõiter excu
ſant̃ ab ignorantia iuris. ⁊ predicta procedũt i na
turali obligatione ſtricte ſumpta vt in illa que orit̃
ex pacto. ſimplici ſed in obligatione naturali magi
lata vt ẽ illa qua naturaliter inducimur ad bñfaciẽ
dum benefacienti eſt dubium nunquid cõpetit re
petitio. nam glo. notabilis in. l. ex hoc iure. ff. đ iu
ſti. ⁊ iure. videtur velle ꝙ regulariter cõpetat repe
titio ſed quãdoq₃ ſecus. ꝑ. l. ſi nõ ſortem. §. libertꝰ.

ff.de condi.inde.vbi libertus ꝓſtans operas ſuas
indebitas nõ repetit.qꝛ naturalit̃ obligat̃ ad ope-
ras obſequiales.ſed dic de hoc plene per Bar.in
l.ſi teſtamento.ff.de fideiuſſo.vbi in effectu cõclu-
dit ꝙ vbi talis obligatio naturalis ẽ redacta ad ne-
ceſſitatẽ preſtationis ꝑ ius ciuile tunc nõ competit
repetitio.⁊ hoc caſu loquit̃.d.§.libertus.aut non
ſubeſt talis neceſſitas ⁊ ſi ſoluit tantũdẽ nõ põt re-
peti.vt in.d.l.ſi teſtamẽto.§.j.ſi vero aliud ſoluit̃
tũc poteſt fieri repetitio.qꝛ nullo iure cauet̃ ꝙ hoc
caſu nõ poſſit repeti.⁊ ſic procedit glo.in dicta.l.ex
hoc iure.quod no. ¶Quandoqꝫ ⁊ ſecũdo ſoluit̃ in-
debitum naturaliter ſed ciuiliter debitũ.⁊ tunc ſm
gl.poteſt repeti.⁊ dic quacunqꝫ ignorantia fuit fa-
cta ſolutio ſiue per errorem facti ſiue iuris.qꝛ ego
certo de damno vitando ⁊ tu ð lucro captando.ꝑ
hoc.d.l.ſi nõ ſortem.§.indebitum. ¶Qñqꝫ ⁊ tertio
ſoluitur indebitũ vtroqꝫ iure qꝛ nõ erã obligatus
nec naturaliter nec ciuiliter.⁊ tũc poteſt repeti qua
cunqꝫ ignorantia ſoluerim.ſecus ſi ſcienter ſoluiſ-
ſem quia tunc videor donaſſe.vt i.l.cuius ꝑ errorẽ
ff.de regu.iur.fallit in ſolutione vſurarum.nam il
las poſſum repetere.vt in.c.debitores.de iureiur.
⁊.j.de vſuris.quaſi per totum. ¶Qñqꝫ ⁊ quarto ſol
uitur indebitum ꝑ exceptionẽ vt qꝛ bene ẽ i ſe debi
tum ſed exceptio cõpetit vt ſupra dixi.⁊ tunc ſi exce
ptio ẽ tẽporalis ſi poteſt repeti regulariter.ſi vero
ẽ perpetua ⁊ fauorabilis poteſt repeti vt in iuribꝰ
allegatis in glo.ſi vero eſt odioſa dicit glo.ꝙ nõ po
teſt repeti ſiue ignorantia iuris ſiue facti.ſed ð hoc
dic melius vt le.⁊ no.in.l.ſi.ff.ad mace.nam ſi pro-
babili errore fuiſſet facta ſolutio cõpetit repetitio.
¶Qñqꝫ ⁊ vltimo exceptio eſt inducta ad iuris rigo
rem ſeruandũ.⁊ tunc dicit glo.ꝙ ſi ſcienter ꝗs ſol
uit nõ repetit̃ quaſi dicat ſecus ſi ignoranter.⁊ ex
hoc videtur glo.velle ꝙ ſi iniuſte abſolutꝰ ꝑ ſenten
tiam ſoluit verũ debitũ nõ poteſt repetere ſi ſcient̃
ſoluerit ſecus ſi ignoranter.ſed hoc dicerẽ indiſtin
cte nõ eẽ bene dictuꝫ.nam eo caſu quo ſentẽtia nõ
tollit obligationẽ naturalẽ nõ cõpetit repetitio eti
am ſi ſolutio eſt facta per ignorantiã iuris vt ſupra
dixi in primo mẽbro. Itẽ nõ eſt verꝫ ꝙ ſñia ſemper
tollat obligationẽ etiã ciuilẽ.nam qñqꝫ tollit vtran
qꝫ obligationem vt quando eſt diſpoſitiua.⁊ tunc
idem dicenduꝫ ꝙ eo caſu quo ſoluitur indebitum
vtroqꝫ iure.quandoqꝫ tollit obligationem ciuileꝫ
tantuꝫ.⁊ tunc idem dicendũ ꝙ quãdo ſoluit̃ inde
bitum ciuiliter tantũ.⁊ idẽ in ſimilibꝰ.⁊ quãdo ſen
tentia operet̃ hos effectus.dic vt no.i.d.c.ꝑpoſu-
it.⁊.c.cũ noſtris.⁊.l.iulianus.ff.de cõdi.inde.⁊ in
l.cum quis.preallegata. ¶Sꝫ vltra ꝓdicta quero
primo quid ſi debitor fecit apodiſſam ſeu cyrogra
phum de pecunia mutuata quã in veritate nõ acce
pit ſed ſpe future numerationis ſimpliciter fuit cõ-
feſſus ſe recepiſſe.nec infra bienniuꝫ propoſuit ex-
ceptionẽ nõ numerate pecunie.nunquid pꝰ lapſũ
biennij habeat iſte debitor aliqͦd remediuꝫ.⁊ vide-
tur ꝙ non.ꝑ.d.l.in contractibus.vbi dicit̃ ꝙ ſi de-
bitor tacuit ꝑ biennium nõ habet remedium ꝗ mi-
nus ſoluat.Hoſti.hic multa ſcripſit ſed in effectu
vult ꝙ quatuor remedia cõpetunt a principio debi
tori. ¶Primũ eſt exceptio nõ numerate pecunie.
⁊ hoc durat ꝑ biennium a tempore confeſſionis et
transfert onus probandi in creditorem ꝙ pecunia
fuit numerata.⁊ eſt exceptõ magni effectꝰ.⁊ fuit in
ducta quia debitor anxietate cõſequẽdi mutuũ de
facili ſcribit ad petitionẽ creditoris ſe recepiſſe qͦd ĩ
veritate nõ receperat. ¶Secundũ remediũ eſt ex-
ceptio doli.⁊ hoc nõ tollit̃ tempore.qꝛ ſemꝑ doloſe
petit creditor ex quo pecunia nõ eſt numerata.ar.
in.l.ij.ff.de doli excep.ſed onus probandi ꝙ nõ fu
it numerata incumbit ipſi debitori.quia confeſſio
facit fidem cõtra eum.per.c.per tuas.de ꝓbat.⁊ ꝑ
l.generaliter.C.de nõ nu.pecu.⁊ hoc tenent cõmu
niter legiſte.in.l.ſi ex cautione.C.eo.ti. ¶Tertiuꝫ
remediũ eſt exceptõ in factũ.⁊ idem dicendũ qͦd in
ꝓcedẽti. ¶Quartũ remediũ ẽ ꝯditõ ob cãꝫ qꝛ obliga
uit ſe ob cãꝫ ⁊ cã ñ fuit ſecuta.⁊ hec exceptio cũ ſit ꝑ
ſonalis.durat.xxx.annis.l.ſicut.ff.de ꝑſcrip.xxx.
annoꝝ.licet oportet ꝙ debitor ꝓbet pecuniã nõ ſo-
lutam.vnde tñ in primo remedio releuatur debi-
tor ab onere probandi. ¶Sed eſt notabile dubiuꝫ
quid in eccleſia ⁊ clericis reſpectu eorũ patrimonij
nunquid poſt biennium priuet̃ exceptione nõ nu-
merate pecunie.Hoſti.inſtat multũ ⁊ tandẽ cõclu-
dit ꝙ nõ.qꝛ.l.in cõtractibꝰ inducẽs preſcriptioneꝫ
biennalẽ nõ potuit ꝓiudicare eccleſijs nec ꝑſonis
eccleſiaſticis que gaudẽt eodẽ priuilegio cum eccle
ſia.⁊ primo inducit in ar.l.fi.C.in quibus cau.in
inte.reſti.nõ eſt ne.in fi.vbi patet ꝙ preſcriptio tẽ-
poralis nõ currit pupillo fortius nec eccleſie. Item
quia cõtra eccleſiam nõ ſufficit ꝓbare mutuũ etiaꝫ
vere factum niſi probetur verſum ĩ vtilitatem ipſiꝰ
vt in.c.ꝙ quibuſdaꝫ.de fideiuſ. Et tradit ĩ h̃ Hoſt.
tres regulas notabiles. Pria lex imperialis fauẽs
eccleſijs ⁊ clericis ipſo facto approbata ẽ ꝑ eccleſiaꝫ
niſi expreſſe reprobet̃.ar.x.di.c.ſi ĩ adiutoriũ. Se-
cunda regula ẽ lex imperialis damnoſa clericis vl̃
eccleſijs nõ valet in ꝓiudicium ipſorum niſi expͤſſe
approbetur per eccleſiam. Tertia regula ſtatuta lai
corũ inferiorum imꝑatore ſiue faueant ſiue dãnuꝫ
inferant eccleſie nõ valent in preiudicium vel fauo
rem eccleſie niſi expreſſe approbentur per eccleſiaꝫ
per.c.eccleſia ſancte marie.de conſti.⁊ cũ his dicit
Hoſti.tranſit hic Jo.an.ſed moderniores ꝗ ad pri
mum dictũ ſentiunt oppoſitum ⁊ meliꝰ iudicio meo
nam lex in contractibus affert priuilegiũ debitori-
bus.vnde ante illam.l.incumbebat debitori onus
probandi nõ eſſe numerataꝫ pecuniã.eccleſia ergo
vel clerici ſi volũt vti illo priuilegio legali debẽt re-
cipere cũ moderationibus ſuis vt infra biennium
nõ vltra.vnde illa lex nõ eſt damnoſa ſed fauorabi
lis nec inducit preſcriptionem cõtra bona eccleſia-
ſtica.imo dedit remedium tpe limitato. nec obſtat
qͦd dicit̃ de verſione.qꝛ nõ indiſtincte ẽ neceſſe pro
bare verſum.iuxta ea que dixi in.d.c.ꝙ quibuſdã
Conclude ergo ꝙ tam eccleſia ꝗ̃ clerici nõ pñt poſt
biennium proponere exceptionẽ nõ numerate pe
cunie ſtantibus regulis diſponentibus ſuper pro-
batione niſi in ſtatu ſuo.⁊ hoc no.

De donationibus. Rubrica.

Supra viſum eſt de ꝯtractib⁹ nō gratuitis reſta
bat videre de ꝯtractibus gratuitis. merito auctor ſubij
cit rubricā de donationib⁹. Et querit hic Jo. an. qd
ſit donatio. Et primo dicit ꝙ ē quedā liberalitas q̄
nullo iure cogente cōceditur. vel ſm Hoſti. ē rei licite
nullo iure cogente mera libertate facta collatio. de
clara. Dicitur rei licite qr in re illicita ⁊ inhoneſta nō
ꝯhitur donatio ſicut nec venditio. vt in. l. ꝙ ſepe. §.
venenū. ff. de ꝯhē. emp. ⁊ nota hoc. Ex quo potes
colligere ꝙ ſi ꝓmitto tibi donare rem illicitā nō poſ
ſum ꝯpelli ad donandū. Dicitur in diffinitione nul
lo iure cogente. ⁊c. qr ſi p̄ceſſit obligatio ciuilis tm̄
nō impedit donationis effectū qr illa nō ē ſufficiēs
ad agendū nec retinendū. vnde ſi dono tibi illā rē
ad quā ſum obligat⁹ ciuiliter tm̄ nō impeditur dona
tionis effectus. ſecus dicit Jo. an. in obligatiōe na
turali que cauſatur ex nudo pacto. ſecus in illa gene
rali obligatione vt benefacienti bn̄faciamus qr illa
nō impedit donationis effectū. ⁊ idē tenetur ꝑ gl.
no. in. l. donari. ff. de reg. iur. ⁊ in. l. ſed ⁊ ſi. §. cōſu
luit. ff. de peti. here. ⁊ hec multū proſūt ad inſinua
tionē faciendam. Itē ꝓſunt in eo q̄ ꝓhibetur dona
re. nā ſi preceſſit obligatio naturalis prima nō di
citur donatio ſecus in ſecūda. ⁊ ita videtur Bar. tranſi
re in. l. j. ff. de dona. Sed tu aduerte qr idem Bar. in
ꝓemio ffoꝝ. dicit notabile verbū iudicio meo. ꝙ do
natio que fit cā remunerationis non eſt vera dona
tio. ⁊ hoc mihi plus placet. nā eſt poti⁹ quedā ꝑmu
tatio ſeu cōpenſatio ſeruitij recepti. hoc ꝓbo ꝑ. l. ſi.
poſt prin. ff. de dona. vbi dicitur ꝙ illa ē propria dona
tio ad quā donator mouetur nulla alia p̄cedente cau
ſa niſi vt exerceat magnificentiā ⁊ liberalitatē quā
dam ⁊ bene no. ſ; ille qui eſt obligat⁹ ad antidora
nō donat ſolū vt exerceat liberalitatē ſ; poti⁹ vt ſol
uat debitū nature ⁊ vt remuneret eū qui ſibi ſerui
uit. ꝓ hoc bon⁹ tex. in. l. aquilius. ff. de donat. vbi
dicitur ꝙ ſi quis donat magiſtro ſuo illa nō ē vera do
natio qr potius voluit remunerare officiū ⁊ obſe
quiū magiſtri. ad idē. l. ſi pater. ff. eo. ti. Et ex dicti
pōt inferri ꝙ inter coniuges ꝓhibetur vera donatio
qn̄. ſ. nulla p̄ceſſit inter eos obligatio naturalis. ſ;
ſi p̄ceſſit obligatio videtur tenere donatio. qr vt dixi
illa nō eſt vera donatio. ⁊ hec faciunt ad multa.

Prudentis. Poteſt intelli
gi duobus
modis. Et ſm primū intellectū. h.
d. Liberalis i donando eſtimat ſe
debē qd donat. vel ſic ſm aliū intel
lectū. Promittens aliquid donare
illud tanq̄ debitū adimplere tenetur. No. primo
ꝙ liberalis poteſt dici nobilis qr exercet actū nobi
litatis. nā nobiliū ē ꝓpriū donare. ad hoc qd not. i
c. grande. de ſup. ne. prela. li. vj. vn̄ pōt tex. intelli
gi in nobilibus genere aut moribus aut aio. vide
no. dictū Cy. in. l. ꝓuidendū. C. de poſtu. vbi dicit
ꝙ nobilis moribus eſt preferendus nobili genere
tm̄. qr ille nobilitatē exq̄rit a ſe. ali⁹ vero pollet no
bilitate ſuoꝝ. ſed ſi quis eēt nobilis moribus et ge
nere tunc ē p̄ferendus ei q̄ nobilis ē moribus tm̄.
qr duplex decus fulget in eo ⁊ ꝓpriū ⁊ ſuoꝝ. ⁊ ꝑ h
dicto Cy. vide bo. tex. in. c. nunq̄. de vitijs erube
ſcamus. lvj. di. No. ſecūdo ꝙ liberalitas i donā
do cōmendatur. dicitur quedā beatitudo in donatore.
vn̄ xp̄s. Beatius eſt dare q̄ accipere. vt in. c. cum
marthe. de cele. miſ. ſ; intellige vt merā liberalitatē
quis exerceat ⁊ nō prodigalitatē. vn̄ vt ait Tullius
Habenda eſt cura rei familiaris quā quidē dilabi
ciuē flagitioſum ē. ſ; ita tn̄ vt in liberalitate ⁊ auari
cia abſit ſuſpitio. ⁊ vide qd no. i. c. ex pte. de cōſue.
vbi habetur quid ſit auarus ⁊ quid prodig⁹. No.
tertio ibi in beneficijs ꝙ donatio ſeu ſeruitiū dicitur
beneficium. Eſt eni beneficiū beniuola actio gaudi
um tribuens capienti vt in libro feudoꝝ. quib⁹ mo
dis feu. amit. c. j. Sed quero de intellectu huius
c. Jo. Hoſti. ponit exemplū i his qui faciūt elemo
ſynā paupibus vel in imꝑatore donādo eccle vbi
nulla debet eē menſura. vt in auc. de non alie. i. §.
minus. ſed iſta exempla ſunt nimis ſtricta. ſ; capiē
do mentē ſcribentiū dico ꝙ iſte tex. poſſit intelligi i
quolibet donatore. Et duplex poteſt eē intellect⁹.
Primus in eo qui iā donauit ⁊ tradidit q̄ tanq̄ li
beralis dꝫ creſcere in beneficijs ſuis quēadmoduꝫ
chriſtus multiplicat in nos bn̄ficia. ita dꝫ facere quī
bet nobilis moribus vel genere. nō eni dꝫ eē ꝯten
tus in vno bn̄ficio tm̄ ſ; multiplicare ſua bn̄ficia ma
xime in beniuolis ⁊ ſubiectis. ⁊ tunc tex. ibi qd ſpō
te tribuit ſtat ꝓprie. Et tex. ibi creuerit. intellige. ſ.
beneficia multiplicando. Scdo pōt intelligi in eo q̄
ꝓmiſit donare ⁊ pnia duct⁹ nō vult adimplere. Et
tūc tex. ibi qd ſponte tribuit. expone. i. tribuē ꝓmi
ſit. ⁊ tex. ibi creuerit. expone ꝑ bonā volūtatē. qr dꝫ
eſſe hylaris in adimplendo ⁊ eſtimare ſe debitoreꝫ
ex quo promiſit. ⁊ ſm primū intellectū dꝫ quis eſti
mare ſe debitoreꝫ in donādo. quaſi donatio ſit de
bita ex nobilitate. glo. ſunt faciles ſ; tene eas mēti.

Fraternitatem. Nō valet do
natio quā fa
cit prelatus incōſulto capitulo ⁊ in dānuꝫ
eccle. Tres ſūt ptes. In prima ponitur exordiū. ii ſe
cūda narratio. ibi. accepim⁹. in tertia cōcluſio. ibi.
vnde. No. pmo ibi. cū eps. vt quilibet prelatus
⁊c. ꝙ nō ſolum eps dicitur prelatus. ſed plerīq; alij ci
tra eum. vt in. c. j. de eta. ⁊ qua. ⁊ quis ꝓprie dicitur
prelatus. dixi in. c. ij. de iudi. ⁊ facit ibi tex. cū glo.
⁊ i. c. cum ab eccliarum p̄latis. de offi. ordi. No.
ꝙ nullus prelatus dicitur dn̄s eccleſiaſticarum reruꝫ
ſ; potius ꝓcurator ⁊ adminiſtrator ⁊ ad hoc quoti
die allegatur iſte tex. dic tamen ꝙ ꝓprie prelatus nō
eſt procurator. nam prelatus dicitur habere digni
tatem ⁊ poteſt latius exponere de reb⁹ eccleſie q̄ ꝓ
curator. de quo vide bonā glo. v. q. iij. in. c. ſi. ⁊. xij
q. j. duo ſunt genera. ⁊ in. c. preſenti. de offi. ordi. li.
vj. ſ; dicitur ꝓcurator in eo ꝙ hꝫ ꝓcurare vtilitatē ec
cleſie. nō aūt diſponit ad libitū vt domin⁹. No.
ꝙ ſucceſſor poteſt ⁊ debet reuocare male alienata ꝑ
p̄deceſſorem. de quo in. c. ſi quis p̄ſbyterorū. de re
bus eccle. nō alie. In glo. in vbo nō debet. ibi.
in omittendo. ⁊ pone exempluꝫ in p̄lato qui patit̄

ꝑſcriptionē currere cōtra eccłiam. ſed dic ꝙ ꝓprie
nō currit preſcriptio ex facto prelati ſed ex iuris di-
ſpoſitione licet cōcurrat negligentia prelati. ⁊ vide
glo. ſingularem in. c. placuit. alle. in gl. que vult ꝙ
cōtra prelatū patientē preſcriptionem in reb⁹ eccle
ſie poteſt agi ad intereſſe inquātū eccleſia ē damni
ficata ex negligentia ſua. ⁊ dic ꝺ iſta materia vt ple-
ne dixi in. c. j. de do. ⁊ cōtu. vbi plene tractaui an ⁊
quando factū prelati noceat eccleſie. ¶ In fi. gl. pō
dera bene glo. nam aperte ſentit ꝑlatuꝫ non poſſe
etiaꝫ modica donare. niſi cōcurrat cōſuetudo. ⁊ ita
videtur intelligere. c. ſ. primuꝫ. dic latius vt ibi di
cam. aliud tamē videtur ſentire gl. ſequēs in prin.
⁊ facit iſte tex. a cōtrario ſenſu. nam hic ponderaẜ
ꝙ donationes erāt graues. a ꝯtrario ergo nō gra-
ues toleraẜ. nec fit hic mentio de cōſuetudine. ¶ In
glo. in verbo graues. in fi. glo. aperte nō elegit qd
iuris quo ad ꝓpoſitum. ſed conclude ꝙ ſi conſtat
quā donatione graueẜ eccłia vtputa qꝛ multe fa-
cte ſint ſepatim tunc reuocabitur ſolum illa ꝑ quaꝫ
eccleſia grauatur. idem dic vbi fuiſſet vna donatio
⁊ ſeparabilis reſpectu rerū vt ſolū reuoceẜ id qꝺ ē
vltra legitimū modum. vt in. l. ſancimus. C. de do
na. ⁊ in. c. ſi quis de ſeruis. xij. q. ij. Si vero nō po-
teſt cōmode fieri ſepatio. puta qꝛ donauit aliquam
rem indiuiſibilem. ⁊ tunc reuocatio fit in totū. ⁊ ſic
poteſt intelligi iſte tex. ⁊ facit qꝺ in ſimili dixi. in. c.
dilect⁹. el. j. de preben. ¶ In glo. in verbo incōſul-
tis in fi. Io. an. poſt Hoſ. dicit ꝙ ſi capitulū cōſenſit
tenet donatio ꝫ cōcediẜ reſtitutio in integrū. vt i. c.
j. de in inte. reſti. aut nō cōſenſit capitulū. ⁊ tūc do-
natio eſt ipſo iure nulla. hec diſtinctio non videtur
vſqꝫquaqꝫ vera. qꝛ ad hoc vt teneat alienatio de re
bus eccleſie duo neceſſaria requirūẜ. Primo ꝙ ſer-
uetur ſolennitas debita. de qua in dicto. c. ſine ex-
ceptione. xij. q. ij. Secūdo vt fiat in caſu licito. vt in
cle. ij. de rebus eccle. nō alie. no. glo. in. d. c. j. de in
inte. reſti. ⁊ ſequiẜ ibi Io. an. ſi ergo iſta donatio fu
it facta in caſu illicito ē ipo iure nulla quātūcunqꝫ
capitulū ꝯſenſerit. ſecus dic ſi fuerit facta in caſu li
cito puta ſi prelatus cauſa pietatis donauit reꝫ ec-
cleſie cum ꝯſenſu capituli. nā tūc ſi donatio eſt gra-
uoſa multū eccleſie reuocabiẜ per in inte. reſti. Se
cus vbi caſus nō erat licit⁹ puta qꝛ donauit diuiti
ſeu in caſu a iure non conceſſo. ⁊ caſus conceſſos a
iure. vide. xij. q. ij. in glo. ſumme.

¶ CEterum. Prelatus modicā reꝫ ec-
cleſie donare pōt vbi ꝫ
habet cōſuetudo. ita cōiter ſummaẜ ꝫ ſum
matio ꝫ multū reſtringit lr̄am. vñ inherendo litte-
re pōt ſic ſummari. In cōſiderando an valeat do-
natio facta ꝑ prelatū debet attendi quātitas rei do
nate ⁊ loci cōſuetudo. h. d. ¶ No. primo ꝙ prelat⁹
etiā regularis pōt aliqua donare de rebus eccleſie
⁊ hoc rōne adminiſtrationis libere quā hꝫ in reb⁹
eccleſie. nam queadmodū tutor nō habet ꝓprieta-
tem in rebus pupilli ⁊ tamē aliqua donare poteſt
iuxta illud qꝺ habeẜ in. l. cum plures. ff. de admi.
tuto. ita ⁊ prelat⁹. ad idem pulchrum tex. in. l. filius
ff. de dona. vbi diciẜ ꝙ ſi filius hꝫ liberam admini-
ſtrationē peculij poteſt aliqua donare attēta tñ q̄-
litate filij. ita pōt dici in prelato. habet eni liberam
adminiſtrationē in rebus eccleſie vt in. c. cū nobis
de ele. in fi. ⁊ in. c. is cui. eo. ti. li. vj. ⁊ faciunt hec vt
ceſſante cōſuetudine poſſit aliqua donare de qui-
bus dic vt ſtatim diceẜ cū glo. ¶ In gl. fi. no. ex gl.
duos intellectus ad iſtū tex. Primus vt intelligaẜ
in erogatione facienda in paupes. ⁊ ponunt exē-
plum doc. in cōſuetudine quorūdā locorū ſm quā
prelatus dat puelle pauperi maritande. xx. vł. xxx
vł nobili pauperi. ⁊ iſte intellectus lꝫ ſit ver⁹ i ſe nō
tñ videẜ ꝯuenire lr̄e. qꝛ nō eēt tūc neceſſaria cōſue-
tudo qꝛ elemoſynā dꝫ facere ꝑlatus. de reb⁹ eccłie.
xvj. q. j. c. qm̄. ideo daẜ ſecundus intellect⁹ vt intel
ligatur de vera donatione quā facit ꝑlatus alicui
nō pauperi puta amico vel cōſanguineo tūc etiam
valet donatio ſi cōcurrit cōſuetudo. ⁊ intelligūt do
cto. in reb⁹ ñ imobilib⁹ neqꝫ mobilib⁹ ꝑcioſis. vnꝺ
in his nō valet cōſuetudo tanqꝫ damnoſa eccłie vt
in tex. Sed dubiū eſt nūquid rem modicā poſſit ꝑ-
latus dare ſine ꝯſuetudine. do. An. hic dicit ꝙ aut
vult aliqua donare ⁊ pōt de redditib⁹ q̄s facit ſuos
etiā ſine cōſenſu capituli. ⁊ ꝓ hoc qꝺ no. in. c. ꝑſti.
de offi. ordi. li. vj. aut vult donare aliā rē mobilem
eccłie ⁊ tunc ſi eſt minima nō reqriẜ ꝯſuetudo neqꝫ
ꝯſēſus capłi. ſi xo ñ ē mīma oꝫ ꝙ ꝯcurrat ꝯſuetudo
⁊ ſi enormiẜ lediẜ eccłia nō valet ꝯſuetudo. ⁊ ex his
videẜ ſentire ꝙ cōſuetudo requiriẜ vbi res non eſt
minima. ſed ꝯrium ſentit glo. in. c. ꝑcedenti vbi di-
xi pro ⁊ contra allegari poſſunt. c. ad hec. ⁊. c. rela-
tum. ij. de teſta. Sed ſatiꝫ ego crederē ꝙ ceſſante cō-
ſuetudine nihil donare poſſit abſqꝫ cā rationabili.
ꝫ cum cauſa rōnabili ſic. puta qꝛ recipit ſeruitium
ab illo ⁊ vult eum remunerare vel quid ſile. ⁊ ſic lo
quunẜ iura ſupius allegata. facit. d. c. relatum. vbi
etiā ponderaẜ cōſuetudo. nec ob. qꝺ. ſ. dixi. de tu-
tore in. c. precedenti. qꝛ tutor donat quantū expe-
dit pupillo ⁊ nō aliter. ita ⁊ prelatus ſi expediret ec
cleſie. nā ⁊ vt eccleſia habeat amicos ꝓ ſua defenſi
one licite poſſunt aliqua leuia fieri. ar. in. d. l. ſi plu
res. ff. de admini. tuto. ⁊ an prelatus facit reddit⁹
ſuos. dic vt dixi ſeu remiſi in. c. fi. de pigno.

¶ COnſultationibus Ec-
cleſia
nō vacans in beneficiū cōcedi non poteſt ꝫ
in ꝓprietatē ſic. de auctoritate tñ epi ⁊ ſine ꝑiudicō
ꝑlati. ¶ Nota primo ꝙ bñficium nō vacās nō pōt
ꝯcedi ſingulari pſone ꝫ alteri eccłie ſic ſine tñ preiu-
dicio rectoris. ⁊ hodie ē tex. in cle. ij. de reb⁹ eccle.
nō alie. vbi diciẜ ꝙ vnus ꝑlatus poteſt vnā eccłiam
etiā nō vacantē alteri vnire rectore nō vocato. naꝫ
illi nō fit in ſua vita ꝑiudiciū. Sed quero de rōe di-
uerſitatiꝫ. q̄re eccleſie pōt fieri ꝯceſſio ⁊ nō ſingulari
pſone. docto. reddunt rōnem. qꝛ ſingularis pſona
deſideraret mortē proximi in cuius locuꝫ ſperaret
ſe ſucceſſuꝝ. vt in. c. ij. de cōceſ. preben. que rō i col
legio ceſſat. qꝛ cū collegiū nō hꝫ aīam non pōt deſi
derare mortē proximi. nec ſinguli ꝺ collegio ꝯſide
rant. qꝛ qꝺ ē collegij nō eſt ſingulorꝝ. xij. q. ij. q̄ ma
numittiẜ. vel redde aliā rōnem meliorem. ¶ Cōceſſio

que ſit ſingulari pſone ſit in titulum .q̃ q̃dē titulus
cū ſit penes rectorem viuentē nō poteſt transferri
in alium q: ſicut duo non poſſunt habere vnā vxo
rem carnalem .ita nec ſpūalem. vnde cōmitteretur
quoddā adulteriū. vij.q.j. ſicut. ⁊ in.c.cū nō igno
res. de preben. ſed quādo cōceſſio fit alteri eccleſie
ſeu collegio tunc fit iure proprietatis. vnde nō trāſ
fert titulus q̃ eſt penes viuentē ſʒ ius ꝓprietatꝭ qḋ
ē penes concedentē vel aliud ius in eccleſia ſepatū
a titulo prelati viuentis. q: vterqꝫ nō poteſt cōiūgi
⁊ inquantum tex. dicit ꝙ ſi alius poſſidet eccleſiam
nō poteſt alteri cōferri. intellige quando aliꝰ poſſi
det cum titulo ſaltim colorato ſm ea que dixi in.c.
cum noſtris. de cōceſ. preben. ſecus vbi cōceſſio eēt
euidenter iniuſta. nam tunc nō impedit collationē
ſingulari pſone fiendā. vt le. ⁊ no. in.c. lʒ ep̄s. de p̄
ben. li. vj. ¶ In gl. in verbo. eius auctoritate. vult
ergo glo. ꝙ ſine auctoritate ep̄i patronꝰ poteſt do
nare loco religioſo iuſpatronatus ſed nō eccleſiaʒ
in qua habet ius patronatus. ⁊ bene loquit᷑. quod
tenēt doc. in.c.j. de iurepatro. li. vj. ⁊ vide qḋ dicaʒ
in.c. illud. allegatū in glo. ⁊ intellige qḋ ep̄s poteſt
donare loco religioſo ſi ipſe habet collationē bene
ficij. ſecus autē ſi eccleſia pertineret ad alium p̄la
tum. q: tunc requirit᷑ eius aſſenſus ſm doct. quod
no. ex quo etiam habes ꝙ ſicut directe cōcedendo
illā eccleſiā alteri in ꝓprietatē nō poteſt ep̄s preiu
dicare inferiori prelato habenti collationeʒ ita nec
indirecte. ⁊ poteſt induci hoc dictū ad queſtionem
pone ꝙ eccleſia de iure ſpeciali ptinet ad collatiōeʒ
p̄lati inferioris nunquid ep̄s poſſit illam alteri ec
cleſie vnire. ⁊ videt᷑ primo ꝙ ſic. q: vnio nō ↄcernit
titulū ſʒ ꝓprietatē. vnde licetius cōferēdi nō perti
neat ad ep̄m pertinet tamē ius diſponendi de pro
prietate ⁊ rebus beneficij. qḋ nō firmo ſed remitto
ad no. in.c. ſicut vnire. de exceſſ. p̄ben. vbi ponit᷑ p
modernoſ. q. notabilis ⁊ quotidiana an ep̄s poſſit
vnire eccl̄iam ſibi ſubiectam cuius collatio per ſuā
negligentiam deuoluta eſt ad papaʒ. ⁊ cōmuniter
tenent ibi moderni ꝙ ſic. q: alio iure eſt deuoluta
⁊ alio iure vnit. nam deuolutio cōcernit titulū ſed
vnio concernit proprietatem. ⁊ eſt notabile dictuʒ
⁊ facit id qḋ dixi. ſ. ſed remitto ad plenius notata i
dicto.c. ſicut. Abbas.

Pertuas. Non ob. iuramēto d̄ nō infeudando de nouo p̄
latus integrare pōt feudū ſi apparet vaſal
lum in menſura deceptū. h. d. cōmunis diuiſio. ſe
cūdo ibi. nos igit᷑. ¶ Nota primo ꝙ iminente peri
culo corporali licite pōt prelatus ſe occultare deſe
rendo eccleſiam ⁊ clerū. nō ergo tenet᷑ ſe exponere
morti ſeu alteri periculo corporali. naʒ ſi iſte ep̄s in
hoc deliquiſſet nō fuiſſent illi nobiles qui eum oc
cultauerūt remunerati. Et p̄dicta intelligo ꝓcede
re quādo ſolum queritur pſona p̄lati. ſi aūt querit᷑
tota eccleſia nunqꝫ p̄latus licite poſſet deſerere eaʒ
ſeip̄m occultando. vide plene p Inno. in.c. niſi cuʒ
pridem. de renū. ¶ Nota vnā licitā cauſam alienā
di ſeu infeudandi bona eccl̄ie. ſ. ꝓpt᷑ remuneratio
nem ſeruitiorum impenſoꝝ neduʒ eccl̄ie ſed p̄lato
ipſius eccleſie qḋ intelligo qñ cōtemplatione eccle
ſie. ⁊ facit iſte tex. multū ſingulariter pro his q̄ dixi
in.c. ex p̄ſentium. de pigno. ⁊ in.c.j. de ſolu. ſ. ꝙ de
bita cōtracta ꝑ ſuſtentatione prelati ſunt ſoluenda
ꝑ ſucceſſorē in bn̄ficio q: vident᷑ ↄtra ꝓpter neceſſi
tatē ſeu vtilitatē eccleſie. nam vides hic ꝙ propter
ſeruitia impenſa pſone prelati ad ipſius cōſeruatio
nē alienant᷑ de nouo bona imobilia ipſiꝰ eccl̄ie for
tius ſoluenda ſunt debita maxime de redditibus
eccl̄ie cōuerſa i ſuſtentationē prelati eccleſie. que li
mita vt dixi in. d.c. ex p̄ſentium. ¶ Nota ꝙ iurans
nō infeudare de nouo incōſulto romano pontifice
nō pōt feudū cōcedere etiā ſubſiſtente cā legitima
nam hic prius ep̄us infeudauit de mandato pape
licet ſubeſſet legitima cauſa infeudandi. d̄ quo teti
gi in.c. vt ſup. de re. ec. nō alie. ¶ No. ꝙ ꝓhibitꝰ ali
quid cōcedere vel fabricare nō videt᷑ prohibitꝰ cō
ceſſum dudū reintegrare vel reficere opus iā con
ſtructum qḋ ruinam minat᷑. ad hoc.c. cōſuluit. j. d̄
iude. ¶ Nota ⁊ tene menti ꝙ deceptus in quanti
tate rei ⁊ etiā citra dimidiā rei debitaʒ pōt agere iu
re cōmuni ad ſupplementū. ſecus ſi deceptio vltra
dimidiā iuſti precij interueniret in aliquo cōtractu
q: tūc iure cōmuni nō dat᷑ remediū. vt in.c. cuʒ di
lecti. ⁊.c. pe. de emp. ⁊ ven. ⁊ in.l.ij. C. de reſcin. vē
di. ⁊ poteſt eē rō diuerſitatis. q: deceptio in quanti
tate rei nō eſt ita ꝑpendibilis ſicut deceptio in valo
re. vnde dolus re ipſa vel ex ꝓpoſito adhibitus in
primo caſu magis operat᷑ qꝫ in ſecūdo. ⁊ de hoc ali
quid cū glo. ¶ Nota ꝙ eccleſia nō debet in ſuis ac
tibus fraudem adhibere. ⁊ ad hoc quotidie allega
tur hoc.c. nō tamē arbitreris ꝙ perſone priuate li
cite poſſunt fraudem adhibere q: bona fides exigi
tur in omni cōtractu. vt in.l. bona fides. C. de act.
⁊ obliga. eccleſia tamē debet per maxime i ſuis acti
bus puritatē adhibere. facit qḋ in ſimili habetur i
c. cū illuſio. de renun. ⁊ per hunc tex. dicit gl. no
tabilis. x. q. ij. hoc ius. ꝙ eccleſia nō debet recipere
precium oblatum vltra iuſtum valorē rei vendite.
¶ In gl. j. in fi. ⁊ vide bo. tex. cum glo. xij. q. ij. qui
cunqꝫ ſuffragio. ⁊ facit iſte tex. ꝙ conceſſio remune
ratiua nō videatur pura donatio. ⁊ ꝙ prohibitus
donare nō videtur ꝓhibitꝰ ſeruitio remunerando
aliquā rem donare. nam res eccleſie ꝓhibēt᷑ dona
ri ſeu infeudari. vt in.c. ij. de feu. ⁊.c. nulli. de rebꝰ
eccle. nō alie. ⁊ tamen hic infeudant᷑ propter ſerui
tia eccleſie impenſa. facit ad ea que dixi. ſ. eo. ſup
rubrica. ¶ In glo. in verbo inuenerūt. nota glo. ⁊
ex dictis doc. hic ſunt aduertendi quattuor caſus.
Primꝰ qñ terminꝰ fuit p̄fixus ad menſurādū ⁊ ad
denunciandū ſibi. ⁊ inquātū leſio ſeu deceptio con
tigiſſet. ⁊ tūc infra terminū oportet ꝙ fiat menſura
tio ⁊ denūciatio. vñ pꝰ terminū nō audiet᷑ deceptꝰ
vt in.l. q̄ fundū. alle. in gl. Scḋs caſus qñ fuit p̄miſ
ſus terminꝰ ſolū ad mēſurandū ⁊ tunc ſatis ē ꝙ in
termino res mēſuret᷑. ad h̄ vt poſſit agi pꝰ t̄minuʒ
q: ſatiſfactū fuit in termino. Tertius caſus qñ fuit
actū vt res mēſuret᷑ ſʒ nō fuit adiecta certa dies. et
tūc expectant᷑. lx. dies. ar. opti. in.l. ꝙ ſi nolit. §. pe.
ff. de edi. edic. Quartus caſus qñ nihil fuit dictuʒ

de menſuratione. ⁊ tunc pōt decept⁹ agere vſq; ad
xxx. annos. q2 tanto tempore durant actiones pſo
nales. l. ſicut. C. de pſcrip. xxx. anno. ⁊ dicit Hoſti.
q̄ de iure canonico poterit ſemp̄ agi. ꝓpter malam
fidem decipientis. vt in. c. fi. de preſcript. Et no. ſin
gulariter hoc dictū q̄ in actionib⁹ pſonalib⁹ nō cur
rit pſcriptio cū mala fide debitorū ꝯ dictū Bar. in
l. ſequit. §. ſi viam. ff. de vſuca. ⁊ vide motiua pro ⁊
ꝯper ea que dixi in. d. c. fi. ⁊ intellige hoc dictum
Hoſti. qñ interceſſiſſet deceptio ex ꝓpoſito. ſecus ſi
re ipſa. q2 tūc nō eſt in aliqua mala fide. ⁊ in hoc ca-
ſu nō parificant deceptio ex ꝓpoſito ⁊ re ipſa licet
in multis caſibus ſecus ſit. ⁊ ſic ꝓcedit text. in. d. l.
ſi q̄s cū alter. ff. de v̄bo. obli. ⁊ hec ſūt notabilia nō
ſolū in terminis. c. ſ; in quibuſdā reb⁹ ſeu cōtracti-
bus in quibus alter cōtrahentiū decipit in quanti
tate rei. Et circa predicta pōt applicari. q. notabilis
pone q̄ vendidi tibi fundum expſſis cōfinib⁹ ⁊ de-
claratis menſuris terre. vtputa dixi q̄ erat duoꝝ
modioꝝ. nunq̄d ſi repitur in maiori quātitate illō
qd̄ eſt plus cedat venditori vel emptori. ⁊ in hac. q.
ꝯſuluit Oldra. ⁊ habet ꝯſilio. xxxij. ⁊ inter cetera
dixit in cōcluſione q̄ qñ loquens vtit terminis de-
notantibus certū numerū ſeu certam menſurā. et
tunc nō venit id qd̄ ē plus ſicut ecōtra deceptus in
numero vel menſura agit ad ſupplementū vt hic.
Quicq; vtit quis terminis denotantib⁹ ſpeciem ſeu
certū corp⁹ licet adijciat certū numerū vel menſu-
ram. ⁊ tunc id qd̄ ē plus cedit emptori q2 menſura
vel numerus hoc caſu videt adiectus cā demōſtra
tionis ⁊ falſa demōſtratio non vitiat. vt. l. falſa de-
monſtratio. ff. de condi. ⁊ demon. exemplū vendo
tibi talē fundū ſic cōfinatū q̄ eſt triū modioꝝ. exem
plū primi caſus pōt colligi in iſto tex. vt ſi dixi ven-
do tibi terrā quattuor modiorū in talibus cōfinib⁹
⁊c. ⁊ hec no. In glo. in verbo poſſeſſionē. nota.
glo. quia quotidie allegat iuncto tex. ſed vt dicunt
doc. ⁊ bñ iſte tex. potius probat ꝯtrium. nam ſoluꝫ
ꝓbat q̄ non erāt iſti nobiles in poſſeſſione tre duo
rū modiorū q̄ deficiebāt in poſſeſſione. ſ; terre alio
rū duoꝝ modioꝝ de qua fuerūt inueſtiti cōſiſtebāt
in poſſeſſione. ⁊ ſic poti⁹ ꝓbat q̄ ꝑ inueſtiturā tranſ
fert poſſeſſio. ſed intellige qñ inueſtitura fit in pre-
ſentia rei de qua inueſtit. q2 tunc habet inſtar tradi
tionis. l. qd̄ meo. ff. de acq̄. poſ. ſec⁹ ſi in abſētia rei.
⁊ de hoc dic vt plene no. in. c. ij. de ꝯſue. ⁊. c. tranſ-
miſſa. de elec. aliquid tetigi in. c. aucte. de inſti.

Cum dilecti. In donationibus pleniſſima fit inter
ꝑtatio ⁊ ob hoc fit clauſula oneroſa p⁹ mul
tas donationes appoſita proximam donationem
tm̄ reſpicit. h. d. ⁊ eſt caſus ſingularis ſm̄ iſtum in-
tellectum. ſed ſm̄ alium intellectū ſumma ſic. Clau-
ſula oneroſa p⁹ duas vl' plures donationes poſita
ꝓximā tm̄ reſpicit nō ſupiorem q̄ hꝫ ſuā clauſulam
h. d. ⁊ ē hec lec. etiā nota. ſ; nō tm̄ ſicut prima. nec ē
ſpeciale in donatione. ſ; idē ē in qualibet clauſula
appoſita in fine cuiuſcūq; diſpoſitōis. vt infra clari
us videbit. In prima ponit iudicū deciſa conſulta
tio. In ſc̄da pape rñſio. ibi mandamus. No. pri
mo ibi cū ex tenore inſtrumēti euident. ⁊c. q̄ ꝓba-
tio facta ꝑ inſtrumētū dicit euidēs. ⁊ ſic vbi requi-
rit ꝓbatio euidēs nō requirūt neceſſario teſtes ſ;
ſufficit inſtrumētū. ꝓ quo facit qd̄ no. Inn. ⁊ Hoſt.
in. c. ij. de ꝯfir. vti. ⁊ in. c. ex inſinuatione. de appel.
⁊ vide tex. no. in. l. licet. de lega. j. vbi pꝫ q̄ ꝓbatio
etiā cōiecturalis dicit euidens. ⁊ ſi bñ ponderatur
iſte tex. h̄ idē ꝓbat. nā in inſtrumēto iſto nō diceba
tur apte ꝑut papa h̄ decidit. ſ; ex ꝯiecturis papa di
cit h̄ euident apparere ex ſerie inſtrumenti qd̄ bene
no. nō ſolū ergo inſtrumētū apte loquēs inducē eui
dentē ꝓbationē ſ; etiā ex cōiecturis ⁊ ex tenore in-
ſtrumenti colligit mens diſponentis. No. ſc̄do
ex hoc et ex tex. ibi mens ⁊ intentio q̄ in diſpoſitio-
nibus dubijs etiā in donatione debem⁹ ꝑmo recur
rere ad ꝯiecturandam mentē diſponentis. non er-
go fauore donationis debem⁹ ampliare materiaꝫ
ꝯtra mentē donationis. facit. l. ſemꝑ i ſtipulationi
bus. ff. de reg. iu. ⁊ regula in obſcuris. li. vj. No.
tertio q̄ laicus in donatiōe quā facit eccleſie poteſt
apponere pactum de ſoluendo certam penſionem
heredibus. vel q̄ res donata incidat in cōmiſſuꝫ ſi
pacta nō obſeruent. facit qd̄ leg. ⁊ no. in. c. verum.
de condi. appo. Nota quarto tex. in fi. qui quoti
die allegat q̄ in cōtractib⁹ nō fit ſtricta interpreta-
tio ſ; plena. nō tm̄ plenior. nec pleniſſima. i vltimis
vero volūtatibus fit plenior ⁊ nō pleniſſima. in do
nationibus vel bñficio fit nō ſolū plena ⁊ plenior ſ;
pleniſſima. Ex quo nota q̄ legatū nō per oīa ſorti-
tur naturā donatiōis licet lex ciuilis dicat q̄ legatū
ē quedā donatio a teſtatore facta. nam vt vides h̄
nō fit ita largiſſima interꝑtatio in legato ſicuti do-
natione pure facta qd̄ bñ no. ⁊ eſt ratio diuerſitatis
ſm̄ docto. inter omnes iſtos tres caſus. nā contra-
ctus inducit obligationē ex vtraq; pte. vt i. l. labeo
e. l. ij. ff. de v̄bo. ſigni. ideo debet ſeruari equalitas
vnde nō debet fieri ſtricta interꝑtatio in fauorē vni
us ⁊ in odiū alteri⁹. nec nimis larga ſ; plena. Secū
do caſu. ſ. in legato res diſponit in fauorem lega-
tarij tm̄. vñ ē quaſi q̄ddā bñficium iō fit interꝑtatio
largior q̄ in ꝯtractu. donatio vero exercet ꝑ q̄daꝫ
liberalitate ⁊ munificentia. vt. l. j. ff. de dona. iō pre
ſumendū eſt q̄ ſicut fuit largus in donādo ita itel-
lexit verba ſua largiſſime. nā potuit iſte reſtringe-
re diſpoſitionē ſi voluiſſet. ſ; teſtator qñq; impedit⁹
cogitatione mortis nō valet oīa ſubtiliter librare.
Et vltimo ſcias q̄ ſm̄ no. dictū Inn. id quod di
cit in beneficijs eſt fienda pleniſſima interpretatio
dꝫ intelligi qñ alteri nō fit enorme ꝑiudiciū. ſ; agit
ſolū de ꝑiudicio cōcedentis. vñ in ꝑiudicium tertij
nō hꝫ locū illa pleniſſima interꝑtatio. ⁊ ꝓ h̄ addu-
co tex. in. l. ij. §. ſi quis a ꝑncipe. ff. ne q̄d i loco pu.
⁊ in. c. cū dilectus. de conſue. Item do aliā limitati
onē vt ꝓcedat in beneficijs nō deuiātib⁹ a iure cōi.
nā oīs receſſus a iure cōi ē odioſus. iō dicim⁹ q̄ di-
ſpenſationes ſūt ſtricti iuris. vt in. c. q̄ dilectio. de
conſan. ⁊ affi. ⁊ in. c. j. ⁊. ij. de fil. presby. li. vj. ⁊ vid
bo. glo. in. c. ordinarij. de offi. ordi. lib. vj. ⁊ ad ma
teriam vide quod dixi in. c. olim. de verbo. ſigni.
In gl. in verbo ad ſuperiorē. ibi vna pure ⁊ ſine

aliqua cōditione. ⁊ ex his verbis colligit̃ prim⁹ intellectus ſm quē primo loco ſummaui vt intelligamus ꝙ donationes ſupiores erant pure facte ſine aliquo onere ⁊ determinatōne ſed vltima donatio in fine inſtrumenti poſita habebat onus penſiōis ⁊ ſuā certā determinationē annexam. vnde clauſula oneroſa in fine poſita. in dubio referẽ ad vltimā donationē dūtaxat que habebat determinationē ⁊ onus annexum. q2 non eſt veriſimile ꝙ donator voluerit onerare priores donationes ita libere factas. ⁊ ſm hunc intellectū quē ſequit̃ Inno. pone ſic caſum. Donator vſus ē his verbis. dono monaſterio fundū titianū. itē fundū ſemproniahū ⁊ volo ꝙ ex eo ſoluat monaſteriū quinq3 mihi ⁊ heredi meo ⁊ ꝙ poſſim ibi habere vſum venandi. vel forte dixit ꝙ ſi nō ſolueret quinq3 ſolidos cōpeteret ſibi facultas reducendi locum in foreſtā. ⁊ de hac vltia clauſula oneroſa erat dubiū ſed decidit̃ modo predicto per regulam ſupiorē. Et ex his etiam habes no. limitationē ad iura que volunt ꝙ clauſula in fi. poſita etiam oneroſa reſpicit oīa precedentia etiā ſi ſint diuerſa negocia. vt patet in. c. inquiſitioni. de app. illud eni nō procedit in plurib⁹ donationibus in eodē inſtrumēto factis. Aduertendum tñ ꝙ hec littera loquit̃ qñ vltima donatio habebat onus annexum ⁊ quādā determinationē incertam. naz hec reddit cōiecturam ꝙ clauſula oneroſa referat̃ ſolū ad vltimā donationē oneratam. Si vero oēs donationes eēnt pure facte nō video tunc rōnem quare magis clauſula debeat referri ad ꝓcedentē ꝙ̄ ad ſuperiores. ⁊ ſic limitarem hūc intellectū glo. ⁊ ſūmarium primo dictū. facit qđ in ſili no. Bar. in. l. talis ſcriptura. ff. de leg. j. ⁊ qđ dixi in. c. ſcđo requiri de ap. Secūdus intellect⁹ colligit̃ ex dictis Hoſti. qui intellexit tex. ꝙ in prima donatione fuit dictū vt illa eēt libera ⁊ īmunis a vexatione ſeculari. vñ nō eſt veriſimile ꝙ clauſula oneroſa in fine poſita deberet referri ad illā donationē quia quodāmodo donator fuiſſet ſibi cōtrarius qđ nō eſt veriſimile. ar. in. l. nō ad ea. ff. de condi. ⁊ demō. ⁊ iſte intellectus ē veriſſimus. ⁊ ſenſit ſpe. in ti. de inſtru. edi. §. nunc aūt. v. item accipe. Et potes ex hoc intellectu ſumere vnā cōcluſionē ꝙ vbi plura negocia inſerunt̃ in eadem diſpoſitione quoꝝ aliqua habent ſuas determinatas clauſulas. tunc clauſula ī fi. poſita nō referẽ ad negocia iam qualificata. ⁊ pro hoc quod no. in. d. l. talis ſcriptura. ⁊ hec no.

p Aſtoralis. Si ep̄s ī eccleſia quā de ꝯſenſu capituli pio loco cōceſſit ꝑcipiebat certos ꝓuent⁹ illos donaſſe videtur oēs alij ꝓuentus ꝑter cathedraticū cedūt pio loco. ⁊ ſi ep̄s cōceſſit de ꝯſenſu patroni intelligit̃ ꝑronus donaſſe iuſpatronatus. h. d. In prima cōſultatio. in ſecūda rñſio. ibi nos. Nota p̄mo ⁊ tene menti ꝙ verbū cōcedo ex ſuo ꝓprio ſignificato nō inducit tranſlationē dominij rei conceſſe. nā vides hic ꝙ ep̄s dicendo ꝯcedim⁹ vobis talem eccl'iaz nō videt̃ ꝯceſſiſſe om̄e ius qđ hꝫ in ea. Sꝫ ius qđdā ſingulare vtpura penſionē vel qđ ſiſe ⁊ facit. c. ſi. de preca. ſed vbi nō poteſt opari tranſlationē iure ſingulari tūc opat̃ oīmodā iure cōcedētis tranſlationē. No. ſecūdo ꝙ ꝯſentiendo quis donationi alicui⁹ rei. videt̃ cōcedere ius qđ habet in re ſicut patronus conſentiendo donationi epiſcopi videtur concedere iuſpatronatus quod habet in eccleſia patronata. facit quod nota. in. l. gayus. ff. de pigno. actio. ſecus videret̃ vbi ſimpliciter taceret. p. l. ſicut. ff. qui. mo. pig. vel hypo. ſol. ⁊ qđ no. in. c. nōne. de ꝑſump. Nota tertio ꝙ ep̄s qñq3 percipit in eccleſiā inferiori certā portionem fructuū ⁊ h̄ eſt de iure ſingulari. nam de iure cōmuni nullā portionē ſibi vendicat. vt. x. q. iij. c. j. ⁊. c. ij. ⁊ c. cōquerente. de offi. ordi. Vltimo no. ep̄m nō poſſe iuſ quod habet in eccleſia inferiori transferre etiam in locum pium ſine conſenſu capituli etiam ſi illud ius ꝯſiſtat in ꝑceptione tpaliū. ⁊ ē rō q2 ē q̄dam alienatio iuriū eccleſie quā nō facit ep̄us ſine cōſenſu capituli. vt in. c. ſine exceptiōe. xij. q. ij. An aūt valeat ꝯſuetudo in ꝯ̄rium. doc. hic ꝙ nō. ⁊ ꝑ h̄ vide tex. cū gl. in cle. ſi vna. de reb⁹ eccl. nō alie. ⁊ vide qđ dixi in. c. nulli. de rebus eccl. nō alie. ſec⁹ eſt ī collatione eccl'ie iure tituli. nā ibi pōt ꝑſcribi aſſenſus ſeu cōſiliū capituli. vt in. c. ea noſcit̃. de his que fiunt a prelatis. ⁊ rō diuerſitatis. q2 in hoc caſu nō fit alienatio iuriū eccl'ie ꝟ cōceſſio tēporalis ⁊ neceſſaria. Sꝫ in caſu priori ꝯtingit alienatio. qđ no.

In glo. j. ibi qđ ſuū eſt intelligit̃ cōceſſiſſe. hoc dictū videtur cōtra tex. q2 ep̄s cōcedendo eccl'iam ſimpliciter nō cōcedit qđ ſuum ē. ꝟ tm̄ ius ſingulare ſi qđ obtinet in eccleſia. ⁊ quare hoc dicā cū glo. pc. ⁊ in quātū glo. oppōnit de. l. meuius. in. §. vltimo. dic ꝙ legando rem alienā videt̃ in dubio legaſſe eſtimationē. q2 nullū ius hꝫ in re legata ad qđ poſſet referri legatū. ꝟ ſi haberet aliqđ ius in re tūc illud ſoluz videt̃ legare. l. ſerui electione. ff. de lega. j. ita ē h̄i patrono q2 cōſentiendo videt̃ ius ſuū cōcedere. vt no. in fi. glo. In gl. ij. ibi qđ ſi dormierit. ad h̄. c. ⁊ ſequētia iura rñde ꝙ indefinita nō ſemꝑ eq̄pollet vniuerſali. ⁊ plene no. in. c. vt circa de elec. li. vj. ⁊ q̄re h̄ nō eq̄pollet vl'i dicā ſtatim in gl. ſe. In gl. in v̄bo ꝑter cathedraticū ibi quātūcunq3 generalit̃. ⁊c. No. ex gl. iuncto tex. ꝙ ep̄s nō pōt ex toto eccleſiam a ſe eximere ⁊ alteri ſubijcere ꝟ ad min⁹ ſemꝑ retinet iura enumerata in gl. vñ q2 iuriſditionē nō pōt a ſe abdicare retinet in cōſequētiā cathedraticū. q2 illud ſoluit̃ in ſignū ſubiectiōis ⁊ honorē cathedre. ⁊ iō appellat̃ cathedraticū. naz q̄libet eccl'ia tenet̃ dare ep̄o duoſ aureos ānuatī qđ tñ ī q̄buſdā locꝭ nō ē in vſu. ⁊ de hac mā dic vt plene dicā ī. c. cū venerabil'. de cēſi. ⁊ ī fi. gl. Glo. nō apte ſoluit ꝯ̄riuz qđ poſſꝫ formari ꝯ̄ tex. q̄re ꝯcedēdo eccl'iaz ſimpl'r nō videt̃ ꝯceſſiſſe oīa iura eccl'ie. credo ꝙ h̄ fuit rō decidēdi. nā v̄bū ꝯcedo vt. ſ. dixi non īportat ex ſe oīmodā trāſlationem dñij. iō referẽ ī dubio ad ius ſingl'are qđ ep̄s hꝫ ī eccl'ia ne ꝯceſſio ex ꝑte ep̄i fieret fruſtratoria. ꝟ qñ ep̄s nullū ius ſingl'are ibi obtinꝫ tc̄ eađ rōe ne ꝯceſſio ſit fruſtratoria vr̄ ꝯceſſiſſe oēs reddit⁹ eccl'ie ī vſus ꝓprios mōachoꝝ q2 ñ apparet rō q̄re magl' debeat ꝯcedere certa iura ꝙ̄ oīa. cum oīa ſunt eiuſdē cōditionis ⁊ q̄litatis. arg. in. c. cum

in tua dioceſi.j.de decimis.ꝛ vide Inno.hic.q̄ niti tur limitare tex.multis modis.ꝛ inter cetera dicit ꝙ ſi hec conceſſio fuiſſet facta archidiacono vel archipreſbytero fuiſſet facta illa interpretatio.ſ.vt eēt ſubiecta eis tanq̄ archipr̄ſbro vel archidiacono. et ſic ſm iura que obtinēt in alijs eccleſijs ꝟ religioſi nō habēt iura in alijs eccleſijs iō cōceſſio eis ſimpli citer facta intelligit̃ reſpectu redditū eccleſie vt ſic illos cōuertāt in ꝓprios vſus reſeruata portiōe ꝑ vicario ꝛ miniſtris eccleſie iuxta ea que dixi in.c.ō monachis.de preben.nam ſm Inno. donatio debet interpretari ſm qualitates perſonarū donanti um ꝛ earum que donationē recipiūt.qd̓ no.ꝛ facit qd̓ no.in ſimili in.c.ſi.de offi.archi.

i **Inter dilectos.** Poſſūt hoſpitalarij in p̄iudiciū ſuū ſe ꝛ domū ſuam alteri religio ſe domui ſubijcere ꝛ donare.h.d. ſm intellectū gl. ſed extra glo.legit̃ alio modo intelligendo ꝙ iſtud erat hoſpitale priuatum.de quo.j.plenius. Et q̄ttuor ſunt ptes. In prima actoꝝ petitio. in ſecunda ꝓcuratoris ꝛ eorū reſponſio.in tertia ibi attenden tes cauſe diffinitio.in quarta ibi. itaq̄ ꝓteſtatio et ipſius ratio. ¶ Nota primo quem poſſe intentare diuerſo tēpore poſſeſſoriū et diuerſis cauſis. Itez ꝙ ſentētia bis lata in poſſeſſorio etiā diſſimili nō p̄iudicat in petitorio. ¶ Nota ſecūdo ꝙ ꝑ procurato res poteſt fieri ſummiſſio alicuius loci ac etiaz ſum miſſio recipi. ¶ Nota tertio ꝙ alienatio rei litigioſe valet in preiudicium alienantis.vnde nō poteſt alienator allegare nullitatem in ſui fauorē q2 ꝓpo neret fraudē ꝛ turpitudinē ꝓpriam. ¶ No. quarto ꝙ ſi in inſtrumento dicit̃ ꝙ oēs de vniuerſitate fecerunt certū quid p̄ſumit̃ ꝙ oēs interfuerūt licet ꝑ partem aduerſam hoc negет̃ qd̓ no.nā notarius nō poteſt neceſſario in inſtrumēto cōphendere ꝙ oēs de vniuerſitate fuerūt p̄ſentes ſed prima fronte credit̃ huic relationi.ꝛ aſſerenti cōtrariū incūbit onus probandi.ꝛ facit ad ea que dixi in.c. quanto de his que fi.a prela. ¶ Nota quinto tex. aptum ꝙ nō audit̃ allegās turpitudinē propriā etiā excipiēdo.de quo.j.latius. ¶ No.ſexto ꝙ vbi ſimplr̄ peti tur res que ē ſolita hr̄e ptinētias pōt adiudicari in ſententia cū pertinētijs.nam in libello nulla fuit fa cta mentio de ptinētijs. ¶ No .ſeptimo ꝙ in acceſſorijs ꝛ i ptinētijs ſnīa poteſt eē generalis. ¶ Op. cōtra tex.nam videt̃ ꝙ iſta exceptio ꝙ a paucioribꝰ de capitulo fuerit facta donatio eēt admittenda.q2 cōcludit donationē fuiſſe nullā.ad hoc.c.tertio loco.de proba. So.dicit Inno.ꝙ hoc nō fuit ꝓbatū lz obiectū.naz potuiſſet hoc caplm ſancti Allucij al legare nullitatem donationis vel ex defectu ſolen nitatis vel ex defectu cōſenſus capitularis. ſed nō potuit capitulū allegare piuriū vel excōmunicatio nez eoꝝ q̄ interfuerūt in capitulo .q2 tūc allegatur turpitudo ꝓpria nec ꝯtēptū alioꝝ.vū lz ꝯtēpti po tuiſſent ꝓſeq̄ ꝯtēptū.vt in.c.ꝙ ſicut de elec.ꝛ allega re piuriū ꝛ excōicationē alioꝝ.ipi tm̄ q̄ interfuerūt capitulo nō poterāt h̓ allegare qd̓ no.nā ex p̄dictis habes quas exceptiōes potuiſſet ꝓponere vniuer ſitas vl̓ ſingulares ad inferendū nullitatez actus. ¶ In glo.in.ꝟbo turpitudinē in fi.gl. in effectu ta cite pōnit regulā ꝛ expſſe excipit tres caſus. Regl̓a ē ꝙ allegās turpitudinē ſuā nō audit̃ ꝟ fallit p̄mo vbi vertit̃ piculū aīe. Et no.hūc caſuz generalē q2 ꝯphēdit ſub ſe multos caſus. Scd̓o fallit fauore ec cleſie.hūc etiā no.ꝟ in ꝯriū fac̃ iſte tex. Gof.ſi allega bāt iſti hoſpitalarij turpitudinez fauore eccl̓ie ꝟ fa uore pſonaꝝ ne ſubijcerent̃ hoſpitali ſancti ſepul chri. Tertiꝰ caſus fauore libertatī.ꝟ in ꝯrium facit l.iubemꝰ.C.de liberali cā.vbi p̄iudicat cōfeſſio ꝯ li bertatē.ꝛ ad.l.h̓ alle.dic vt no.in. d .l. iubemꝰ.ꝛ ꝑ glo.in.c.ſi.de ꝯfeſ.nam ꝯfeſſio ibi nō emanauit in iudicio liberalis cāe ꝟ in iudicio ad aliud inſtituto iō audit̃ ibi ꝯ ꝯfeſſionē ꝓpriā.vū no.dixit Bar.i.l. ſi ꝯfeſſus.ff.de cuſto.reo.ꝙ ꝯfeſſio incident̃ facta ſi p̄iudicat ꝯfitenti ꝟ oportet ꝙ q̄s ꝯfiteat̃ principalit̃ ꝓpter illud.ꝛ ſic dz limitari dictū Inn.in.c.q̄liter ꝛ q̄ñ.el.ij.de accu. Extra gl.dicit Gof.ꝙ excipiendo q̄s audit̃ allegās turpitudinē ꝓpriā.ꝟ h̓ ē ꝯ iſtum tex.vt dicit Jo.an.ꝛ bñ.poſſet tm̄ ſaluari ſm eū q̄ñ exceptio vel turpitudo eēt talis ꝙ ex toto eliderет ius actoris nil allegat.eēt notabile ꝛ ſingulare dcm̄ ſi eēt verꝫ.ꝛ poſſet adiuuari hac rōne. nā vbi exceptio elidit ius agendi nō dz iudex audire actorē ex q̄ notorie fouet iniuſticiā.ad h̓ qd̓ no. Inn.i.c.j.de offi.vica.ꝟ difficile ē ſuſtinere q̄liter iudex dz audire illū allegantē turpitudinē ſuā niſi dicamꝰ illud ꝓcedere i notorijs qd̓ no.de mā vide qd̓ plene dixi de cōceſ.p̄ben.c.cū ſup. ¶ In gl.in ꝟbo adiudicare ibi.ſibi poterat fieri p̄iudiciū ¶ Ex his verbis colligit̃ vnꝰ intellectꝰ ad tex.ꝙ in p̄iudiciū propriū poſſit ſubditꝰ ſe ſubijcere alteri ꝟ nō i p̄iudiciū p̄lati ꝛ ſic valuit illa ſummiſſio i p̄iudiciū dūtaxat iſtorū hoſpitalariorū.ꝛ iſtū intellectū tenuit Gof.ꝟ i ꝯriū inſurgūt Inn.ꝛ Hoſti.dicentes ꝙ ſi ille intellectus eēt verus papa nō adiudicaſſet hoſpitale cū pertinentijs ſuis.ꝟ abſtuliſſet hoſpitalarijs facultatē ꝯ dicendi quantū in eis ē.vū intelligūt ꝙ iſtud hoſpi tale nō erat ſacrū nec religioſū ꝟ p̄uatū tanq̄ auctē epi nō inſtitutū iō ſine licētia epi iſti potuerūt illud ſubijcere alteri. ¶ Sz ꝯ h̓ op.de iſto tex.vbi dicit̃ ꝙ erat hoſpitale ſancti allucij ꝛ ſic ibi erat eccl̓ia . Itez ibi erat rector ꝛ frēs. Itē patroni hoſpital̓. nō eni appellant̃ dn̄i q̄ oīa innuūt locū fuiſſe religioſuz et nō priuatū. Sed ipi rn̄dent ad p̄mū ꝙ non erat ibi eccl̓ia q̄ obtinet dignitatē eccl̓ie ꝟ oratoriū deputatū orationi ꝛ celebratiōi miſſaꝝ ſicut fere ē in oibus pallatijs magnatū.vl̓ tenēdo ꝙ eēt eccl̓ia ꝯſecrata dicūt ꝙ hoſpitale denoiabat̃ ab eccl̓a rōe vicinitatis nō ꝙ eēt ei acceſſoriū vl̓ ecōtra. Ad ſcd̓m ꝯriū rn̄dēt ꝙ nō erat ibi rector ꝛ frēs tanq̄ collegiū. vel ſi erat collegiū erat licitū q2 deputatū hoſpitalitati iō ſine auctē ſuperioris poterāt ibi collegialiter eē.vū for te erant ibi inſtituti auctē patroni ꝛ obligauerunt ſe ad perpetuo ſeruiendū hoſpitali. Ad tertiū ꝯriū dicūt ꝙ dicebant̃ patroni largo mō ex eo ꝙ hoſpitale erat deputandū ad ſpūalē vſū. Ex oibꝰ p̄dictis potes multa ſingularia notare. Primo ꝙ oratorium poſitum in hoſpitali non eſt ſignuz neceſſario

cõcludens ꝙ hoſpitale ſit religioſũ. nec ſufficit pro
bare ꝙ ibi aliqñ celebrent̃ miſſe. nã vt ꝑdixi ĩ domi
bus magnaꝝ perſonaꝝ q̃ñqꝫ celebrant̃ miſſe in eo
rum oratorijs nõ tñ ex hoc cõcludit̃ ꝙ ille locus ſit
ſacer vel religioſus. ⁊ nõ ꝓbat hoc eẽ qḋ ob hͦ ꝯtin
git abeſſe. vt in. c. ij. de tranſla. ꝑla. dic tñ ꝙ ſi poſſꝫ
ꝓbari ꝙ publice celebrent̃ ibi miſſe. ⁊ ꝙ oẽs indiffe
renter admittebant̃ hͦ ſignũ ẽ vt locus ſit publicus
Jtẽ ſi haberet cãpanã leuatã in altũ vt puta in cam
panili vel ſimile. q꞉ iſta nõ ſolent eẽ in locis priuatꝭ
⁊ pro hoc qḋ no. Archi. in. c. nemo. de cõſe. di. j. et
qḋ no. in. c. patentibus. de priui. ⁊ qḋ ibi dixi vide
Frede. cõſilio. cvj. ¶ Scḋo no. ex predictꝭ ꝙ deno-
minatio hoſpitalis ab aliquo ſancto nõ ꝯcludit ne
ceſſario locũ etiã religioſũ vel ſacrũ. ¶ Tertio no.
⁊ tene menti ꝙ tenẽtes hoſpitalitatẽ in aliquo ho-
ſpitali priuato pñt iura collegij exercere. nam exer
cent actum licitũ ⁊ pium rõne cuiꝰ pñt cõuenire et
collegiũ licite cõſtituere ⁊ ſibi eligere rectorẽ ſindi-
cum ⁊ alia iura collegij habere. facit qḋ no. Bar. ĩ
l. j. ⁊ ſi. ff. de colle. illi. ⁊ per Jnno. in. c. dilecta. ḋ ex
ceſ. prela. ⁊ in vtroqꝫ loco plene videas de his col-
legijs inferioribꝰ. ¶ Quarto no. ꝙ põt quis ſe ob-
ligare ad ſeruiendũ ꝑpetuo hoſpitali etiã priuato
qḋ videt̃ prima fronte ꝯ no. in. l. cũ antiquitas. C
de vſufru. ⁊ in. l. titia. §. titio. ff. de condi. ⁊ demon.
vbi cõcludit̃ ꝙ nõ põt q̇s ꝑpetuo ſuas opas locare
cũ ſit ſpecies cuiuſdã ſeruitutꝭ ⁊ põt hoc admitti fa
uore ſpũalitatis. nã ſeruire deo nõ eſt ſeruitꝰ. ꝫ ma
xima libertas. ¶ Et no. ꝙ domini hoſpitalis priua
ti poſſunt dici patroni rõne ſpũalitatis ad quã de-
putat̃ hoſpitale. ¶ Ultimo no. ꝙ multa ſigna ḋ q̃
bus ſupra etiã ſimul iuncta nõ cõcludũt hoſpitale
eẽ religioſũ vel ſacruꝫ. nõ ergo ep̃s ꝓbando predi
cta fundaret ꝓbationeꝫ ſuã ꝙ locꝰ eẽt ſibi ſubiectꝰ.
⁊ hec no. q꞉ ſepe orit̃ qḋ inter ep̃m ⁊ patronũ hoſpi
talis ſup ſubiectione ipſius. ⁊ ꝓpter antiquitatẽ ho
ſpitalis nõ põt ꝓbari an interuenerit in cõſtructio
ne auctoritas ep̃i. ⁊ ſic an ſit priuatũ vl̃ religioſuꝫ.
ſed do. An. dicit ꝙ lectura gl. plꝰ placet ſibi q̃ꝫ lectu
ra Jnno. ⁊ Hoſti. q꞉ ſi iſtud hoſpitale fuiſſet ꝑuatũ
fruſtra papa reſeruaſſet hic ius ep̃i ꝫ lectura coruꝫ
põt ſatis ſuſtineri. nã nõ cõſtabat hoc vtrũ eẽt ꝑua
tũ vel religioſũ. nec de hoc diſputabat̃. vñ papa ne
ex generalitate ſñie quis putaret ꝑiudiciũ genera-
tũ ep̃o etiã ſi hoſpitale ꝓbaret̃ religioſũ. iḋ ad cau-
telam ꝓteſtatus fuit in ſententia de iure ep̃i. ⁊ hũc
puto verũ intellectũ. ſi eni cõſtitiſſet hoſpitale eẽ re
ligioſũ credo ꝙ a ꝑncipio papa repuliſſet petitiõeꝫ
actorum. q꞉ nõ video ꝙ inferiores poſſint quoquo
modo ſubijcere locũ religioſũ alteri ſine licẽtia ep̃i
vt in. c. ſicut vnire. alle. in gl. ¶ Jtẽ ſcias ꝙ vbi ho-
ſpitale eſt priuatũ ⁊ inſtitutuꝫ auctoritate defuncti
ep̃s habet ibi p̃tãtem videndi ⁊ inquirendi an cun
cta ſm voluntatẽ defuncti ꝓcedãt. etiã ſi defunctꝰ
hoc voluiſſet. ad hoc alle. auc. de eccl̃ia. titul̃. in. §. ſi
quis edificationẽ. cũ ſe. ⁊ hoc reſpectu forte iſti ap-
pellant̃ patroni ⁊ nõ domini q꞉ non edificauerunt
ipi ⁊ hͦ reſpectu potuit etiã ius ep̃i reſeruari. Et nũ
q̃d hoſpitale ꝑuatũ poſſit viſitari ꝑ ep̃m. vide Fre.
conſilio. clvj. al's. cvj. ⁊ nũquid poſſit exigere a ta-
li hoſpitali iura ep̃alia. vide cõſilio. cctxv.

a **Poſtolice.** Donatio quiquage-ſime vel cẽteſime quã facit ep̃s cũ graui ſue eccleſie detrimẽto po
teſt legitime reuocari nec etiã põt vltra quinquage
ſimã vel centeſimã cõferre etiã ceſſante leſiõe eccle-
ſie ſine auctoritate ſupioris. Primo cõſultatio. Jn
ſecũda rñſio. ibi inquiſitioni. Et ibi primo repetit
ius antiquũ. ſecũdo illud declarans ſoluit ꝓpoſitã
q̃õnem. ibi hoc. ¶ Nota primo ibi parochia ſua. ꝙ
dioceſis ep̃i dicit̃ eius parochia. ad idem. c. j. j. de
rapto. ⁊ ad hͦ ſolꝫ multũ allegari iſte tex. hoc probo
ab etymologia vocabuli. nam parochia grece ideꝫ
ẽ ꝙ partitio latine. vnde tota dioceſis ſibi deputata
ẽ partita ⁊ diuiſa a dioceſi deputata alteri ep̃o. ⁊ ꝓ
pter hoc iſte eccl̃ie inferiores dicunt̃ parochiales.
q꞉ habent curã partitã ⁊ diuiſam ⁊ certis cõfinibus
limitatã. ⁊ ex hoc dicimus ꝙ quilibet de dioceſi eſt
parochianus ep̃i. vñ ep̃s ꝯcurrit in cura cuꝫ quoli
bet p̃ſbro parochiali. vide ad hoc bo. tex. cũ glo. in
c. ij. de peni. ⁊ remiſ. li. vj. facit. c. iij. de offi. archip.
⁊ qḋ ibi no. Et ꝑ hanc rõnem ep̃s cõſequit̃ canoni-
cã portionem de relictis factꝭ eccleſijs ſibi ſubiectꝭ
de quo in. c. requiſiſti. de teſta. ¶ Secũdo no. ibi.
ſiquis ep̃orum. ꝙ iſtud eſt ꝑuilegiũ ep̃oꝝ ⁊ nõ infe
riorũ p̃latoꝝ. nam iura antiqua ⁊ noua ſolũ faciũt
de ep̃is mentionẽ vt hic. ⁊ xij. q. ij. bone rei. ⁊ c. ſi
ep̃s. Ex quo credo inferendum ꝙ prelatus infe
rior ep̃o nõ habet hoc priuilegium. ¶ Nota tertio ibi
ſua ꝙ hoc priuilegiũ reſtringitur quãdo in ſua dio
ceſi vult hanc donationẽ facere ſecus ſi extra dioce
ſim vellet monaſterium cõſtruere vel eccleſiam cõ
ſtructam magnificare. putat tñ do. An. ꝙ eccl̃ie ex
empte infra ſuam dioceſim poteſt hanc donationẽ
facere qḋ ſatis mihi placet. q꞉ eccleſia exempta eſt ĩ
dioceſi licet non ſit de dioceſi. vt ĩ. c. penul. de offi.
ordi. ⁊ eſt valde vtile q꞉ ſepe ep̃i nolunt magnifica
re eccl̃iam mendicantiũ que eſt exempta a iuriſdicti
one ep̃orum. ¶ Nota ibi ꝓ ſuis ſepulturis. ⁊c̃. ⁊ te
ne menti ꝙ ep̃s poteſt ſibi eligere ſepulturaꝫ extra
eccleſiam cathedralem. nam hic datur facultas ſibi
magnificandi illam eccl̃iam inferiorem pro ſuis ſe-
pulchris. q꞉ ibi eligit ſepeliri. Et ex hͦ iſero ꝙ quili-
bet clericus licet ſit rector eccleſie poſſit ſibi eligere
ſepulturam. facit ſimile in vxore que eligit ſepultu
ram. quia per mortem diſſoluitur vinculum matri
monij carnalis ⁊ ſpiritualis. vt in. c. de vxore. de ſe
pulturis. Jtem in religioſis tantũmodo reperitur
prohibitum. nam debent ſepeliri in proprijs eorũ
monaſterijs ſi hoc cõmode fieri poteſt. vt in. c. ſi. ḋ
ſepultu. li. vj. ¶ Jteꝫ nota ibi competens ſubſidiũ
ꝙ ep̃s nõ põt donare cẽteſimã vel quiquageſimaꝫ
niſi eccleſie donatarie cõferat cõpetens ſubſidium
id ẽ ꝙ ex ea portione donata cõpetenter ſuſtentari
poſſit. ¶ Jtem nota ibi. ſiue plures ſucceſſiue. bo.
text. ꝙ vbi donatio prohibetur vſqꝫ ad certã quan
titatem non poſſunt fieri plures donationes ſuc-
ceſſiue vſqꝫ ad illam quãtitatẽ quaſi hoc videatur
in fraudẽ legis actũ. ⁊ facit ad materiã. l. ſancimꝰ.

C.eo.nam donatio ꝓhibetur ſine inſinuatione vltra quingentos aureos.pone ꝙ ſucceſſiue ꝗs facit eidem plures donationes ⁊ ſimul coaceruate excedunt quingentos aureos nunquid exceſſus valebit ſine inſinuatione.⁊ certe dicendū ē ꝙ nō.⁊ optime ꝓbaꝛ hic.⁊ vide ſpe.e.ti.in prin.vbi ħ idez ſentit.vide tñ in ſilī bonā limitationē quā Bar.ponit in.l.vbi fideiuſſoꝛ.ff.de ſolu. ¶ Nota ibi ad epales mēſaz vel cathedralem ꝙ hāc donationē pōt eps facē nō ſolū de bōis expectātibꝰ ad mēſā ſuā ſ; etiā ad ipaz eccliam cathedralem.⁊ itellige qñ bōa ſūt diuiſa inter epiſcopū ⁊ capitulum tūc donat de mēſa.qꝛ bona epatus tūc ptinent ad menſam.ſed vbi bona ſunt communia inter epm ⁊ capitulum tunc omnia dicuntur bona eccleſie ⁊ d̄ illis poteſt hanc liberalitatē exercere. ¶ Nota i verbo.nam ⁊ ſi.⁊c. ꝙ donatio quinquageſime vel centeſime nō preſumitur prima frōte valde dānoſa eccleſie.eps ergo vſqꝫ ad totam illā quotam habet intentionē fundatam de iure cōi.vnde aſſerenti ꝯriuz incūbit onus ꝓbandi. ¶ Nota ibi magl pōt ex oſtēſione.⁊c.ꝙ q̄dam ſunt q̄ magis pcipiunt ex oſtēſione facti ꝗ̄ expreſſione verboꝝ ſicut multa ſūt q̄ magis pcipiunt intellectu ꝗ̄ elocutione.vt in.l.ratū.de ſolu. ¶ No. ex ſi.lre ꝙ vltra centeſimā vel quinquageſimā non poteſt eps quātūcūqꝫ abūdans aliqd donare ſine auctoritate ſupioris.ſed ē dubiū ꝗs dicaꝛ ſuperioꝛ iſto caſu.Inno.dicit ꝙ ſolus papa.Hoſti.dic ꝙ iurantes in manibus pape nō diſponūt ſine ipius licentia.ſed iurantes in manibꝰ archiepi pñt vltra diſponere cū ipiꝰ auctoritate.qꝛ ſicut iuramentum pſtitū pape obligat.ita iuramentū pſtitū archiepo ⁊ hoc cōiter teneꝛ.ſ; hodie oēs plati iurāt i manibꝰ pape de nō alienando. ¶ In glo.j.in ſi.vel dic pꝰ hoſti.ꝙ de tribus querebaꝛ.Primo nunquid centeſima vel quinquageſima poſſūt donari per epm ſcōo quid ſi donatiōes fuiſſent facte ſucceſſiue.tertio nunquid eps abundās poſſit donare vltra qnquageſimā vel centeſimā ⁊ quelibet iſtaꝝ qōnū decidiꝛ in littera. ¶ Et no.bene ex hac poſitione caſus ⁊ ex littera ꝙ graue damnū pōt quis pati in bonis licet nō cōtingat i tota ſubſtātia vl̄ i maioꝛi parte.nam hic in centeſima vel i quinquageſima parte poteſt cōtingere graue dānū ecclie cathedrali.facit pro his q̄ dicā in.c.ſe.⁊ ħ tenebis mēti propter ſtatuta ad limitationē.c.frequēs.de reſti.ſpo.lib.vj. ¶ In glo.iij.ibi.reuocaꝛ p ſucceſſoꝛē.⁊ de hoc ponit glo.qōnem.nūquid conſenſus capituli debet interuenire.dic vt dixi in.c.paſtoꝛalis.de his q̄ fiūt a pla.⁊ ꝯcluſio ē ꝙ a pncipio nō poteſt de nouo cōſtruere monaſteriū.nec eccliam ſecularē conſtructā monaſticis iformare regulis ſine ꝯſenſu capituli.⁊ ita intelligaꝛ.c.ſi eps.xij.q.ij.ſ; poſtqꝫ hec ſūt acta cū ꝯſenſu capituli.pōt ſolus hanc donationē facere qñ tñ ē neceſſaria.⁊ ita intelligāꝛ alia iura. ¶ Et in ſi.gl.ex hac ſcōa pte habes duas opi.Prima fuit Hugl.ſcōa Io.⁊ ſcōa cōiter teneꝛ p docto.vt nō ſolū de redditibꝰ ſ; etiā de poſſeſſionibꝰ poſſit eps hanc donationē facere qnimo expedientius eſt eccleſie donare de poſſeſſionibus ꝗ̄ perpetuo

donare qnquageſimā ptē redditūū.⁊ ħ opi.multipliciter ꝓbaꝛ in tex.ſi bene ponderaꝛ.Goff.dic ꝙ de mente iuris eſt vt eccleſia cathedralis retineat apud ſe directū dominiū rerū donataꝝ.ſed vt dic Io.an.⁊ bene nō apparet vñ Goff.hoc collegerit q̄ ſi ſentiat ꝙ ex toto pōt hec donatio fieri qḋ videꝛ verū. ¶ Sed quero extra glo.nunqd eps in teſtamento poſſit hanc donationē facere.doc.tenēt ꝙ nō ſed inter viuos.p hoc tex.ibi largiri.facit de teſta.c.ad hec.⁊ c.quia.non reddūt aliam rōnem diuerſitatis.ſed ego reddo iſtam.nam teſtamentuz poꝛrigitur ad tēpus quo nō eſt futurus prelatus.quia moꝛte cōfirmaꝛ vt in.c.cum marthe.de cele.miſ.ergo cū tunc nō poſſit diſponere nec nunc in teſtamēto.ar.in.l.cū qui.ff.de iuriſdi.om.iud.Itē ⁊ ſecūdo teſtamentū fit de rebus ꝓprijs nō de alienis.⁊ adhuc ex magna gratia cōcediꝛ vt ꝗs poſſit teſtari de rebus ꝓprijs propter primā rōnem qꝛ refeꝛ ad tempꝰ quo nō eſt futurus dñs vt dicit glo.no.in.l.illa inſtitutio.ff.de here.inſti.vnde nō debet hoc trahi ad res in quibus habet adminiſtrationē tm̄.⁊ ex prima ratione dicit glo.no.viij.q.j.in c.ex his.ꝙ papa nō poteſt ſibi in vita eligere ſucceſſoꝛē. Et ex his dic generaliter ꝙ licet poſſit prelatꝰ aliqua donare in vita de rebꝰ ecclie.iuxta no.in.c.cetex.ſ.eo.nō tamē in teſtamento vt in dictis iuribus. ¶ In glo.in verbo poterit.no.bene glo.iuncto tex.nam extendit diſpoſitionē.l.ſancimus.C.de dona.⁊ c.ſi quos d̄ ſeruis.xij.q.ij.vt donatio quelibet facta vltra modū cōceſſum nō reuocetur in totū.ſed dūtaxat vſqꝫ ad debitū modū.nā etiaz ſi in diſpoſitiōe ſimpliciter diceretur ꝙ donatio vltra debitū modum facta debeat reuocari put ħ dicebatur.debet eni intelligi ſm alia iura.⁊ hec glo.cōmuniter teneꝛ.licet Phil.aliud ſentiat dicendo ꝙ vbi plures ſunt donationes debet de qualibet ſubtrahi certa ps.ar.in.l.ſi tota.C.d̄ inoffi.dona.qꝛ vltima donatio ſimpliciter nō grauat. Sz in cōtrarium eſt qꝛ donatio prima ſine grauamine fuit ſoꝛtita ſuū effectum.ergo nō debet reuocari ꝓpter ſecūdam ⁊ vltimā.qꝛ qḋ legitime factum eſt.⁊c.vt regula.factum legitime.de regu.iur.li.vj. Sed vbi plures donationes eēnt ſimul facte ſeu nō apparet de anterioꝛitate tunc pōt ꝓcedere dictum Phil.

¶ In glo.in v̄bo pſcriptionē in ſi.nota bene hāc gl.ꝙ etiā titulus putatiuus ⁊ coloꝛatus nō prodeſt ad pſcriptionē cōplendam vbi ius reſiſtit lꝫ pſcribens erret in iure. Et p hoc bonus tex.in.c.dudū de decimis.hoc intellige vbi ius ē clarū.ſecus autē vbi ꝓbabiliter pōt dubitari de intellectu iuris.nā tūc valet pſcriptio lꝫ erreꝛ in vero intellectu.vt ē text.valde no.in.c.cū dilectus.de cōſue.qḋ ē ſemp mēti tenendū. ¶ Scōo no.ex glo.ꝙ erroꝛ facti nō impedit pſcriptionē.lꝫ ius reſiſtat.⁊ p hoc vide bo.glo.in.c.de quarta.de pſcrip.q̄ vult ꝙ titulus habitus a ſolo prelato cām dat pſcribendi ſi recipiēs credat capitulū ꝯceſſiſſe.qꝛ tūc errat i facto ⁊ nō i iure.⁊ ſic limita ſi.huiꝰ gl.dū dicit aliud eē i alijs alienationibꝰ.⁊ vide qḋ dixi i.c.ij.ſ.de his q̄ ſi.a pla.

¶ Extra gl.queriꝛ qualiter reuocabiꝛ donatio facta

cum graui leſione eccl'ie. dicit Jo. an. ꝙ ꝑ bñficium reſtitutionis in integrū. ⁊ ex h̄ ſentit ꝙ donatio tenet mero iure. Do. An. dicit hoc ꝓcedere inquantū donatio fuit facta vſq; ad centeſimā vl' quinquageſimam. ſed ſi vltra tunc fiet ipſo facto reuocatio. qꝛ donatio nō tenuit. ⁊ in hoc bene dicit. ſ; etiaȝ puto ꝙ in primo caſu nō ſemꝑ donatio teneat. naȝ ſi notoriū eēt ꝙ donatio quinquageſime vel centeſime fieret cū graui damno eccleſie non tenet ipſo iure. qꝛ ius reſiſtit donationi. vt hic in prin. ⁊ in. c. bone rei. xij. q. ij. ꝓcedit ergo dictū Jo. an. quādo ex errore ꝓbabili proceſſit donatio cuȝ graui leſione eccleſie. qꝛ tunc eſt facta in caſu licito. vbi eni eccleſia errauit probabiliter donatio debȝ reuocari per reſtitutionem in integrum.

p **Ropter.** Donatio pōt ꝑ donatorē nō per heredem eius qui tacuit ob ingratitudinē donatarij reuocari in caſibus hic expreſſis. Primo ponit dictum qđ exemplificando ſpecificat. ibi. ꝙ ſi. ſcđo moderat'. ibi. qđ tamē. ¶ Nota primo ꝙ ingratitudo eſt maximū vitiū. nam ita ꝑponderat vt donatio ſemel ꝑfecta reuocet'. ⁊ diffinit ⁊ deſcribit beatus Bernardus ingratitudinē ⁊ dicit ꝙ ē ventus vrēs ⁊ ſiccās fontē miſericordie ⁊ roreȝ pietatis ⁊ fructū gratie. Et ꝓuenit h̄ peccatū vt plurimū ex ſupbia qꝛ pleriq; putāt oīa ſeruitia ſibi debita. ſ; cōſidera ꝙ licet multis modis cōmittat' ingratitudo. nam vt dicit Seneca ingratus qui nō reddit. ingratus qui diſſimulat. ingratiſſimus omniū qui obliuiſcit'. ⁊ Cicero. Jmmemorē beneficij oēs oderūt. tamen indiſtincte ex predictis nō reuocat' donatio. Sȝ ex tex. habes quattuor caſus in quibus fit reuocatio. Primus cum donatarius violentas manus iniecit in donationē. Secūdus cum atroces iniurias ei iferre ꝑſumpſit. ⁊ intellige de iniuria verbali al's ſuperflueret iſte caſus propter caſum ꝑcedentē ⁊ ſequentem. vel ſi donatorem fugauerit ſeu captū tenuerit ar. in. c. nuꝑ. de ſen. exco. Tertius caſus cuȝ graue damnū rebus donatoris intulit. Et qđ dicit' graue damnū. dixerūt quidā ꝙ conſiſtit in tota ſubſtātia vel in maiori parte. ſ; Jo. an. dicit hoc eē arbitrarium. nam poteſt eē graue damnū citra maiorē pteȝ ſubſtantie vt probatur in. c. precedenti. ⁊ ibi dixi. erit hoc ergo arbitrarium. ⁊ ad. c. frequēs. đ reſti. ſpo. li. vj. dicendū ꝙ loquit' in caſu ſuo. ſ. vt ſpoliatus poſſit repellere ſpoliatorem ſuū. nam nō dicit' denudatus ſeu inermis ex particulari dāno ſ; graue damnum bene pōt pati circa maiorem partem ſubſtantie. Quartus caſus qñ inferre ꝑſumpſit vite periculum licet effectus nō ſit ſecutus. puta qꝛ ꝓparauit venenū vt donatorē ꝑderet. vel aliter ſibi ꝓparauit inſidias. vnde pondera iſtum caſum. nō eni requirit' ꝙ effectus ſit ſecut'. ſimile i. c. ꝓ humani. de homi. li. vj. Quintus caſus extra tex. ē ſi nō fuit adimpletus modus in donatione adiectus. et habet' iſte caſus in. l. fi. C. de reuo. dona. ſed credo ꝙ papa hic nō inſſeruit. qm̄ reuocatio illa principaliter n ō ꝯtingit ꝓpter ingratitudinē ſ; propt' modū nō ſeruatū. ⁊ auctor hic nō intendit ꝑſeq; caſus i quibus generalit' reuocat' donatio ſ; caſus nūtaxat ingratitudinis. Additur tñ ſextus vel quītus reſpectu l're. ſ; arbitror ꝙ papa nō interſeruit. qꝛ de illo dubitauit videlicet ſi donatarius neglexit alere donatorem inopem. nā in hac glo. iuris ciuilis reperit' cōtraria. nam i. d. l. fi. dicit ꝙ hec cauſa ē ſufficiēs ad reuocandū donationē. ſed in. l. in cōdemnatione. ff. de re. iur. ſentit donatariū nō teneri ad alenduȝ donatorē. qꝛ hoc iure nō probat'. ſed Cy. in. d. l. fi. dicit ꝙ aut donatio cōſiſtit in magna re ſeu quantitate. ⁊ habet locū glo. in. d. l. fi. ſec' ſi in parua re. ⁊ ē diſtinctio ſatis equa. nam ille qui donat magna pōt equiꝑari patri. ſ; filius tenet' alere patrē inopē l. ſi qs. ff. de liberis agnoſcen. ergo magnā ingratitudinē cōmittit non ſubueniendo illi in neceſſitate ſua. ⁊ nota bene hoc. quia ſepe accidit in iſtis mulieribus. ⁊ maxīe ſenib' q̄ donāt fere oīa bona ⁊ demum negligūt alimētari a donatario. nā vt predixi poterit donatio reuocari. ¶ Scđo ꝓncipalit' tene iſtū tex. mēti. qꝛ rigor iuris ſcript' ꝓfert' eq̄tati non ſcripte. nā hec donatio reuocat' de rigore iuris. vt in tex. ⁊ iſte rigor ꝓualet eq̄tati. de q̄ in. l. placuit. C de iudi. ⁊ in. c. fi. de tranſac. ¶ Nota ibi donatoris ꝑſona. ꝙ heres donatoris nō reuocat donationeȝ factā a defuncto ꝓpter ingratitudinē ꝯmiſſā i ꝑſonā ipſius heredis. ⁊ ē rō. qꝛ donatio fit ex mera liberalitate donatoris ⁊ cōtēplatione donatarij nō heredis. ideo cōſideratur ingratitudo reſpectu donatoris nō reſpectu heredis. ⁊ idē ē in reuocatione q̄ fit ſeu fieri intentat' p' mortē donatoris ob ingratitudinē cōmiſſam in ipſius ꝑſonā. nā merita ⁊ demerita ſūt ꝑſonalia. iō nō trāſeūt ad heredē. ¶ Jn gl. ſ. in fi. hec glo. excedit terminos littere. nam l'ra ſolum ꝓſequit' reuocationē donationis q̄ fit propter ingratitudinē donatarij. ⁊ hos caſus habuiſtis ſupra collectos. ſ; donatio qñq; reuocat' ex ꝑſumpta voluntate donatoris ceſſante omi ingratitudie. vt ꝓpter natiuitatem filiorū ſuꝑuenientē qñq; reuocat'. qꝛ ē inofficioſa reſpectu filiorū exiſtētiū tpe donationis. vt qꝛ effundit patrimoniū ſuū donando nihil vl' parū relinquēdo liberis. Et i hac ſecunda ſpecie donationis varie ſunt opiniones. qꝛ iura ciuilia vno modo loquūt'. ⁊ multas opi. antiquoruȝ infert h̄ Jo. an. mihi placet diſtinctio Bar. i. l. tita. §. impator. de le. ij. vbi ſic diſtinguit. ꝙ qñq; querimus de reuocatione fienda ex preſumpta volūtate donatoris. qñq; ꝑ remediū q̄rele inofficioſi. Primo caſu aut ē facta in ꝑſonā liberti vel extranei. et reuocat' etiā in totū ipo iure q̄ ſi donator hoc tacite intellexerit. vt. l. ſi vnq̄. cū gl. ſua. C. đ reuo. dōa. licet glo. hic alit' intellexerit. Aut donatio fuit facta in ꝑſonā vni' ex liberis. ⁊ tūc nō reuocat' in totum ꝓpter natiuitatē filioꝝ. ſ; vſq; ad debitū bonorum ſubſidiū. i. vſq; ad legitimā q̄ debet' filijs iure nature. ⁊ ita intelligat' l. ſi totas. C. de inoffi. donat'. Et ex hoc infero ꝙ donatio facta monaſterio nō reuocat' in totū de ſtricto iure ꝓpter natiuitatē filioꝝ. qꝛ monaſteriū habet' loco filij. Jtem qꝛ donatio eſt facta in fauorem aīe que nō debet eē minus chara q̄ filius. vt in auc'. ſi qua mulier. C. de ſac. ſanc. eccle.

canonizata.xix.q.ii.ſi qua mulier. ⁊ intellige text.
no.cū gl.in.c.ſi.xvij.q.vlt.⁊ hoc ſentit gl.h dū dic
ꝙ ibi donatio fuit reuocata in toto iure poli. id eſt
iure celi.ſ.ex quadā equitate naturali ⁊ nō iure fo-
ri.i.ſm humanas leges.⁊ hoc idē ſentit Bar.in.d
.§.impator.in quadam q̄ōne.⁊ facit qđ ipſe no. in
l.j.C.de ſac.ſanc.eccl. Secūdo caſu dicendū ꝙ aut
donatio fuit facta vni ex liberis. ⁊ nō reuocat̃ per
alios liberos niſi vſq; ad debitū bonorum ſubſidi-
um.etiam ſi donatio fuerit inofficioſa re ⁊ cōſilio.
de quo vide tex.in.l.ſi liqueat.C.de inoffi.donat.
Aut fuit donatio facta alteri ⁊ tunc ſi liberi ſuis fu-
it aliquid relictū nō reuocabit̃ niſi vſq; ad debituꝫ
iure nature.ad hoc.l.oīmodo.C.de inoffi.teſta.ſi
vero nihil reliquit ⁊ donatio eſt inofficioſa re ⁊ cō-
ſilio reuocabit̃ in totū.ar.l.ſi libertus.ff.de operis
libe.ſi autē fuit inofficioſa re tantū ⁊ nō cōſilio. tūc
nō reuocatur niſi vſq; ad debituꝫ iure nature.ꝓ h
l.ij.⁊.iij.C.de inoffi.dona.⁊ hec ſufficiūt ꝓ intelle-
ctu glo. Et intellige qđ dixi de donatione facta filio
quādo donatio tenuit.vt puta q: fuit facta emanci
pato vel filioſa.ꝓpter merita in quo nō inſiſto. ſed
dicendum vt no.in auc.ex cauſa.C. de liberis pte-
ritis.⁊ in auc.ex teſtamēto.C.de colla. In gl.i ver-
bo reuocatur.in ſi.dic melius ꝙ donatio reuocat̃
quādoq; ob ingratitudinē donatarij ⁊ agit̃ condi
tione.ex.l.ſi.C.de reuo.dona.vel conditione hu-
ius.c.non autēꝫ agit̃ rei vendicatione.q: vt clare
colligit̃ ex tex.donatio nō reuocat̃ ipſo facto propt̃
ingratitudinē.vt patet ibi de rigore iuris.⁊c. Itē
ſi donatio eēt reuocata ipō facto heres donatoris
poſſet illa bona reuocare.⁊ tūc poſſet agi ꝯtra he-
redē donatarij.ar.in.l.cōmiſſa.ff.de publi.⁊ in.c.
ij.de preſcrip.li.vj.aut donatio reuocat̃ ex diſpoſi
tione.l.ſi vnq̄.ꝑalle.⁊ tunc cū reuocatio fiat ipō iu
re ex ꝓſumpta mente donatoris agerent̃ rei vendi-
catione.no.Bar.in.d.§.impator.quandoq; reuo
catur per querelam inofficioſi.⁊ tūc opus eſt ꝑmit
tere querelā.vt no.in.d.§.impator.⁊ p Bar.in.l.j
C.de inoffi.dona.⁊ ſic eſt iſta glo.limitanda ⁊ itelli
genda. In gl.ſi.ibi vel ſucceſſores donatarij.vult
dicere ꝙ ſicut hoc eſt perſonale ex parte donatoris
q: facultas reuocandi nō tranſit ad ipſius heredeꝫ
ita ⁊ ꝑſonale ex pte donatarij.q: nō poteſt agi con-
tra ipſius heredē.⁊ hoc vltimū non colligit̃ ex tex.ꝗ
habetur in.l.ſi.C.de reuo.dona.tamē ille tex. ſolū
videt̃ probare in heredē donatoris vt nō agat con
tra donatariū vel eius heredē.ſed apte nō decidit
vtrū ipe donator poſſit agere cōtra heredē dona-
tarij. Sed Io.an.ſentit hic ꝙ poſſit ſi ignorauit in-
gratitudinē cōmiſſam in vita donatarij.vl ſi ſciuit
⁊ nō habuit tempus cōpetēs ad agendū. arg.in.c.
cū in veteri.de elec.⁊ in.c.ſi.de dila.⁊ h ibi ſatl pla-
cet.ar.huius lr̃e que pōderat qñ donator tacuit. ꝗ
nō dicit̃ tacuiſſe ſi ignorauit vel nō habuit tempus
cōpetens ad agendū.⁊ ꝑ hanc rōnem videtur ideꝫ
dicendū in herede donatoris vt poſſit agere cōtra
donatariū.ſicut in ſimili dicit glo.no.in.l.fideicom
miſſū.C.de fideicōmiſ.ꝙ ſi legatarius iniuriā itu-
lit teſtatori ſi teſtator ignorauit in vita poterit ex h

agere heres.⁊ facit qđ no.glo.in.l. ſororem. C.de
his quibus vt indignis.⁊ ex illis glo.videtur infe-
rendum ꝙ ſi donatarius carnaliter cognouit vxo-
rem donatoris in vita ſua ipſo ignorante in vita ꝙ
heres ſuus poterit agere ad reuocanduꝫ donatio
nem.q: nō dicit̃ tacuiſſe ex quo ignorauit i quo ta-
mē poſſet inſtari.q: reuocatio donationis eſt ꝓſe-
cutio iniurie.quod nō videtur tranſire in heredeꝫ
l.j.⁊ quod ibi no.ff.de delic.priua.primū tamē vi-
detur verius.ar.huius littere. In eadē gl.ibi ꝓ
pter felloniam prīs.⁊c.vt dicit Io.an.⁊ bene poti
us glo.debuiſſet colligere ar.ꝑ cōtrariū.ſ.ꝙ heres
domini nō poteſt agere cōtra vaſallū ob delictum
cōmiſſum contra defunctum.ſicut non agit heres
donatoris ob ingratitudinē cōmiſſam cōtra defū-
ctum.⁊ in hoc caſu Io.an.diſtinguit.vt.ſ. dixi.ꝙ
ſi dominus ſciuit ⁊ tacuit non poteſt agere eius he
res.alſ ſecus. Sed quo ad ar.glo.vtrū poſſit age-
re cōtra filium.dic vt no.Bal.de ꝓhibi.feu.alie.c.
imperialem.§.vltimo.vbi dicit ꝙ eo caſu q̄ vaſall⁹
priuatur ipſo iure.puta q: ipſe alienauit licet dñs
nō reuocauerit feudū ad ſe.heres tñ poterit. ſi aūt
ipſo iure nō perdit feudum nō agit̃ contra filiū ob
delictū patris.⁊ hoc caſu procedat ar.glo.⁊ facit.l.
cōmiſſa.ff.de publi.cum ibi no.⁊.d.c.ij.de ꝑſcrip.
li.vj. Sed hic queritur nunq̄d collator beneficij
poſſit reuocare collationē ob ingratitudinē cōmiſ-
ſam in ipſius perſonā.⁊ videt̃ ꝙ ſic.naꝫ collatio be
neficij dicitur donatio.vt in.c.ſi.de offi.vica.li.vj.
cū ſīlibus.ꝗ poterit reuocari ob ingratitudinē cō-
miſſam cōtra collatorem. Io.an.⁊ cōmuniter do-
cto.tenēt cōtrariū.quoniam collatio bñficij nō ē ꝓ
prie donatio.naꝫ tenetur collator ex neceſſitate of
ficij conferre.ſed liberalitas ſolum conſiſtit in cui
dando.iuxta no.in.c.relatum.de preben.vnde nō
notatur de tanta ingratitudine ſeu vitio iſte q̄ reci
pit beneficium ſpūale.ſicut ille qui recipit donum
ex mera liberalitate donatoris.⁊ fac̃ qđ no. Bart.
in.l.abſenti.ff.de dona.nec ob.hoc.c.ſi. de poſtu.
vbi cleric⁹ priuat̃ beneficio aduocando cōtra eccle
ſiam in qua habet beneficium.q: ibi loquit̃ tex.de
ingratitudine cōtra ecclīam cōmiſſa ⁊ non ꝯtra col
latorem. Itē ibi priuatur beneficio nō autē reuoca
tur collatio. Et nota bñ ꝑdicta. Primo ꝙ iura ſtri-
cte loquētia de donatione nō habēt locū in collati
one bñficioꝝ. Scđo colligerē ꝙ reuocatio dōatio-
nis ob ingratitudinē habet locū dūtaxat in dona-
tione ꝓprie ſumpta.⁊ iō poſſet nō immerito attenta-
ri ꝙ donatio facta propt̃ merita ꝑcedentia nō reuo
cet̃ propter ingratitudinē.q: illa nō eſt vera dona
tio ſꝫ quedā remuneratio.iuxta ea que dixi.ſ. ſup
rŭicā.⁊ de hoc.tex.eſt in.l. ſi pater.§.j.ff. de dona.
quē ad h allegat glo.in.l.ſi.C.de reuo.dona. licet
poſſet colligi cōtrariū ꝑ opi.quorundā. quā in di-
cta rubrica recitaui.ſꝫ primū arbitror veri⁹. Vlti
mo q̄ro de notabili q̄ōne.quidam baro edificauit
monaſteriū ⁊ dotauit.demū abbas ⁊ mōachi ꝯmi-
ſerūt ingratitudinē ꝯ illū baronē in caſib⁹ hic exp̄ſ
ſis.nūq̄d reuocabit̃ iſta donatio. Spe.ponit q̄ſtio
nē.eo.ti.§.j.v.q̄d ſi baro. Et refert duas opiniōes

Primo ꝙ ſic. ⁊ ꝙ ob hoc monaſteriū deſtruet̃. ſicut in ſili videmus ꝙ aliqñ ciuitas ſubmittit̃ aratro ꝓpter delictū ciuium. iuxta plene no. per Bar. in .l. aut facta. ff. de pe. ⁊ dixi in. c. dilectus. j. de ſimo. Itē ciuitas priuat̃ dignitate epatus ꝓpter delictuꝫ ciuiū. vt in. c. ita nos. xxv. q. ij. Itē theorica cōis gl. eſt ꝙ delictū ꝑlati ⁊ capituli nocet eccleſie. vt no. in c. ij. de ordi. cog. ⁊ in regula delictū. de re. iur. li. vj. facit. l. iubemus nullam nauem. C. de ſac. ſanc. ec. Alia opi. ē ꝙ monaſterium nō deſtruet̃ ſed repellē tur perſone ⁊ alij inſtituent̃. ⁊ hec opi. eſt verior et equior ⁊ ſic potius puniant̃ ꝑſone ꝙ̄ eccleſia. ar. c. romana in fi. de ſen. ex. li. vj. ⁊ cū hac opi. trãſit ibi Spe. hanc queſtionem poſſumus adducere generaliter ad donationem factaꝫ eccleſie nunquid ob ingratitudinē prelati ⁊ capituli veniat reuocanda ſed in hoc amplius nō inſiſto. q2 dependet ab alia queſtione multū prolixa nunquid delictū prelati ⁊ capituli nocet eccleſie. dicendū eſt vt plene dixi in. c. j. de do. ⁊ cōtu. ⁊ in. d. c. dilectus. de ſimo.

De peculio clericorum. Rubrica.

Supra viſum ē de donationibus ſꝫ q2 dubitari poterat nunquid clerici poſſunt donationes facere de coꝝ peculio merito ſuppoſuit hanc rubricam Et ſcias ꝙ peculiū capit̃ multis modis. ⁊ ꝗ̃ ad ꝓpoſitum dicitur patrimoniū ipſoꝝ clericorum. vnde ſepe capit̃ peculiuꝫ ꝓ patrimonio alicuius. ⁊ dicit̃ peculiū a pecunia. ⁊ eſt nomē diminutiuū q̃ſi parua pecunia. ⁊ pecunia dicit̃ a pecudib⁹ vel pecorib⁹ ⁊ iō q̃cquid antiqui habebant cōſiſtebat in pecudibus. j. q. iij. in. c. totū. ⁊ credo ꝙ iſtud vocabulū diminutiuū fuit attributū clericis. q2 vt plurimū nō habent ampla patrimonia. q̃n̄qꝫ peculiū ſumit̃ ſtrictius. ⁊ ꝓprie dicit̃ pecunia quã habet exiſtens in poteſtate alterius. vt filiuſfamilias vel ſeruus. Et ſcias ꝙ reperit̃ in quadruplici ſpecie. nam ē peculium caſtrenſe quaſi caſtrenſe ꝓfecticiū ⁊ aduenticium Caſtrēſe ē qđ filiuſfa. acquirit in caſtris. i. ĩ bello. ⁊ de illo poteſt diſponere tanq̃ꝫ paterfamilias. Quaſi caſtrenſe eſt qđ acq̃rit fili⁹ in aduocatione. nã aduocati q̃ſi militant. l. aduocati. C. đ aduo. di. iu. ⁊ idē ē in omni officio publico. ⁊ iſtud iudicat̃ vt caſtrēſe peculiū. Profecticiū ē qđ filio obuēit ex bonis pr̃is. ſic dictū. q2 ꝓficiſcit̃ ex bonis paternis. ⁊ iſtud nō acquirit̃ filio. Aduenticiū eſt qđ aduenit filio aliunde puta ex donatione vel ex ſucceſſione vl̃ ex induſtria ſua. vel ex proſpera fortuna. ⁊ proprietas huius peculij acquirit̃ filio. vſufructus acquiritur patri in vita. ⁊ de his vide in ſpe. ĩ ti. de dona. § j. v̄. quid ſi de peculio. ⁊ ſequētibus. ⁊ ibi habes vtrū in dubio filius ꝓ̄ſumat̃ acquiſiuiſſe ex bonis paternis an ex induſtria. vide no. gl. in. l. cū oporteat. C. de bonis que libe. In clerico vero aduertēdum. nam videntur ſolū differre a laicis ĩ peculio aduenticio. ⁊ intellige đ clericis filijſfamilias. nã ꝑ clericatū nō eximit̃ a poteſtate paterna in tēporalibus. licet glo. aliud ſenſerit ⁊ minus bene in. c. ideoꝝ. de eta. ⁊ quali. ſed Inno. tenet ibi ꝓ̄mū. ⁊ doc. cōiter. ⁊ ꝓbatur in. c. ꝑ venerabilem. qui fi. ſint leg. vbi eſt ſpeciale in epo. ⁊ probat̃ in auč. cōſtitutio. q̃ de dignitatibus liberat a paterna poteſtate. vbi ſolum ſit mentio de epatu. facit in ar. c. ſi annū. de iudi. li. vj. vbi dicit̃ ꝙ ĩ ſpūalib⁹ filius nō eſt ſub poteſtate patris. ſecus ergo in tēporalibus. vnde dicēdū eſt de ſpeciebꝰ iſtius peculij in clerico ſicut ĩ laico. ſed in aduenticijs ſecus eſt. nam illud qđ eſt caſtrenſe vel quaſi caſtrenſe in laico ē aduenticiuꝫ in clerico. q2 acquirit̃ ſibi peculiū aduenticiū etiã quo ad vſufructū. vt eſt tex. no. in auč. ꝑ̄ſbyteros. C. de epi. ⁊ cle. no. Hoſti. ⁊ cōiter doc. in. c. q2. j. ti. pr. qđ bene notabis. Itē peculium caſtrenſe vel quaſi poteſt dici in clerico qđ ꝓuenit ex beneficio ſpūali. ⁊ h̄ eēt vex tenēdo opi. ꝙ clericus faciat fructus ſuos iuxta no. in. c. ꝑ̄ſenti. de offi. ordi. li. vj. ſed tenēdo ꝯtrariã opi. q̃ mihi plus placet pōt appellari peculium ꝓfecticiū. ⁊ iudicari debet vt ꝓfecticiū.

Queſtigandum.

Queſituꝫ a rectore ecclie tp̄e ꝓmotionis nihil habente ꝓ̄ſumit̃ de bonis ecclie queſitum. Nota ꝑmo ꝙ paupertas nō impedit nec excuſat quo min⁹ clericus poſſit promoueri ad bn̄ficiuꝫ licet aliud ſit in tutore. vt inſti. de excu. tuto. ĩ fine. vide glo. xij. q. iij. in. c. j. Itē nota ꝙ quicq̃d acq̃rit clericus beneficiatus nil patrimonij habens ꝓ̄ſumitur acquiſiuiſſe ex beneficio. ſic̄ in vxore que ꝓ̄ſumit̃ acq̃ſiuiſſe aliquid ex bonis mariti. l. etiam. C. de dona. inter vi. ⁊ vxo. No. ibi eē debet. tex. q̃ſi expreſſum ꝙ res acquiſita ex pecunia ecclie per talē adminiſtrationē efficit̃ eccleſie. licet cleric⁹ emerit noie ꝓprio. nã ſi emiſſet hoc noie ecclie nō oporteret inueſtigare vtrū habuit propriū vel ne. loquitur ergo quãdo fraudulenter emerit noie ꝓprio. ⁊ ſic tex. iſte ponit caſum ſpecialē in eccl̃ia. nã regulariter cōtra. q2 res empta ex pecunia mea nō ē mea vt videbis latius. j. in. c. inquirendum. licet Hoſti. dicat ibi ꝙ in eccleſia nō eſt tex. expͥſſus. ꝭ vt dixi h̄ videt̃ tex. ⁊ ad idē. c. j. j. ti. ꝓxi. In glo. fi. ĩ fi. no. glo. in eo ꝙ vult ꝙ iſte tex. nō inducat ꝓ̄ſumptionē iuris ⁊ de iure. vt nō admittat ꝓbationē in ꝯ̄rium vñ poterit ꝓbari ꝑ heredē clerici ꝙ lꝫ non habuerit patrimoniū lucratus fuit ex artificio. puta q2 erat doctor vel bon⁹ ſcriptor vel q̃d ſil̄e. nã iſta acq̃ſita ex induſtria ꝑſone nō acq̃runt̃ ecclie. vt in. c. quia nos. de teſta. ⁊ vide de hoc qđ lati⁹ dicet̃ in. c. iij. j. eo. Sed cōtra h̄ ⁊ tex. oppo. de. l. ſi defunct⁹. C. arbitriū tutele. vbi habet̃ ꝙ curator ſeu tutor preſumit̃ acquiſiuiſſe nō ex bonis pupilli ſeu minoris ꝭ ex ꝓpria induſtria ſeu ꝓſperitate fortune. ḡ idem dicendū ĩ clerico. So. tutor vel curator ē tempalis ⁊ tenet̃ reddere rōneꝫ adminiſtrationis. nec habet ita liberã adminiſtrationē ſicut cleric⁹. Itē tutor vl̃ curator licite negociat̃ q̃ oia ceſſant ĩ clerico. nã cleric⁹ nō dꝫ negociari. j. ne cle. vel mona. ꝑ totū. vñ ſi ꝓ̄ſumerem⁹ negociationē ꝓ̄ſumerem⁹ delictuꝫ. qđ nō eſt fiendū. Eadē rō ē in vxore. nã ſi nō ꝓ̄ſumeremus ꝙ ex bonis mariti acq̃ſiuerit preſumeretur ꝙ